

Integraal Maatschappelijk Beheerkader

gemeente Oosterhout

Bouwsteen Omgevingsprogramma Fysieke
Leefomgeving

projectnummer 0470823.100
definitief
17 augustus 2022

Integraal Maatschappelijk Beheerkader

gemeente Oosterhout

Bouwsteen Omgevingsprogramma Fysieke Leefomgeving

projectnummer 0470823.100

definitief

17 augustus 2022

Opdrachtgever

Gemeente Oosterhout
Slotjesveld 1
4902 ZP OOSTERHOUT

Gecontroleerd:

datum
17 augustus 2022

beschrijving
definitief

vrijgave
R. van Hoek

Inhoudsopgave

Blz.

1	Inleiding	1
1.1	Belang van de openbare ruimte in Oosterhout	1
1.2	Aanleiding en doel	1
1.3	Scope	2
1.4	Leeswijzer	3
2	Het IMBK Oosterhout: Procesinstrument	5
2.1	Gedachtegang Omgevingsprogramma Fysieke Leefomgeving	5
2.2	Bouwsteen Omgevingsprogramma Fysieke Leefomgeving	6
3	Huidige situatie	9
3.1	Terugblik afgelopen beheerperiode	9
3.2	Aard en omvang van de beheerarealen	10
3.3	Huidige kwaliteit	11
3.4	Financiën	12
4	Kaders en ontwikkelingen	15
4.1	Wettelijke kaders	15
4.2	Gemeentelijke kaders	16
4.3	Trends & ontwikkelingen	17
5	Thema's	21
5.1	Bruisende binnenstad	21
5.2	Klimaatadaptatie, duurzaamheid en circulariteit	24
5.3	Sociale wijkgerichte leefomgeving	29
5.4	Woningbouw strategie	32
6	Vertaling naar bedrijfsvoering	36
6.1	Planmatig en professioneel beheer	36
6.2	De Beheerregisseur	37
6.3	Van strategie naar operationeel beheer	37

Bijlage 1: Assetsheets

INLEIDING

1

1 Inleiding

1.1 Belang van de openbare ruimte in Oosterhout

De openbare ruimte van Oosterhout is de woon-, werk- en leefomgeving van de inwoners, ondernemers, en bezoekers van Oosterhout. Deze ruimte is voor iedereen toegankelijk om zichzelf te verplaatsen en te recreëren, maar is ook een plek waar planten en dieren leven. Het is daarom in ieders belang om deze ruimte door middel van onderhoud en een juiste inrichting aantrekkelijk, schoon, heel en veilig te houden.

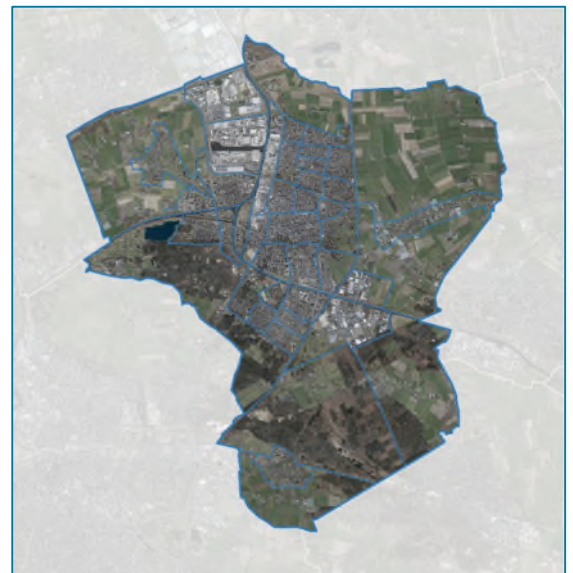
De wijze waarop de openbare ruimte wordt ingericht en onderhouden is sterk bepalend voor gebruik en beleving van de dagelijkse leefomgeving. Daarbij komt ook kijken dat we steeds vaker grotere maatschappelijke opgaves koppelen aan onze leefomgeving. Hoewel functionaliteit en maatschappelijk nut altijd al een rol hebben gespeeld bij de inrichting en onderhoud van de openbare ruimte, werd vroeger vooral op de technische en praktische kwaliteit gericht. Tegenwoordig wordt er ook steeds meer gekeken naar het effect van de leefomgeving op aspecten zoals klimaatverandering, de veiligheid en gezondheid van inwoners, verkoeling en vergroening en duurzaamheid. Steeds meer moet de inrichting van de openbare ruimte en het beheer en onderhoud hiervan aansluiten op deze vraagstukken en opgaves.

In voorliggende Integraal Maatschappelijk Beheerkader met bijbehorende *Assetsheets* wordt de koppeling gemaakt tussen de opgaves en het daadwerkelijke beheer en onderhoud van onze leefomgeving.

1.2 Aanleiding en doel

Goed beheer en onderhoud van de leefomgeving draagt bij aan de belevingswaarde van de leefomgeving in Oosterhout. De gemeente Oosterhout heeft daarom de verantwoordelijkheid om het beheer en onderhoud op een effectieve en efficiënte wijze te organiseren. Dit gebeurt bijvoorbeeld door het opstellen van beheerplannen, voldoende beheer-, onderhouds- en vervangingsbudget, frequent de kwaliteit van de leefomgeving te inspecteren enzovoorts. Op deze manier houdt de gemeente grip en sturing op de kwaliteit van haar leefomgeving.

Tegenwoordig zien we ook dat de positie van de beheerder verder gaat dan puur de instandhouding van de leefomgeving. Factoren als klimaatverandering, het verhogen van biodiversiteit, energietransitie en een vitale en gezonde leefomgeving krijgen steeds meer invloed. De beheerder van deze leefomgeving heeft een unieke en belangrijke positie om met het beheer bij te kunnen dragen aan deze opgaven. Het Integraal Maatschappelijk Beheerkader helpt om deze koppeling tussen de opgaven en beheer van de assets te maken.

Het beheer en onderhoud van Oosterhout is vastgelegd in een aantal sectorale beleidsdocumenten en beheer- en uitvoeringsplannen. In deze plannen is per asset beschreven wat het te beheren areaal is, hoe dit areaal moet worden onderhouden en wat het huidige budget hiervoor is. Het huidige beleids- en beheerkader vanuit deze stukken, inclusief de PRIO-aanpak, is toe aan een actualisatie- en evaluatieslag. Daarnaast is er vanuit het in 2021 uitgevoerde Rekenkameronderzoek de wens om in één heldere beleidsnota, voor alle domeinen in de openbare ruimte een koppeling te leggen met de huidige maatschappelijke opgaven, zoals klimaatadaptatie, duurzaamheid, biodiversiteit en circulariteit, de woningbouwstrategie en wijkgericht werken. Voorliggend Integraal Maatschappelijk Beheerkader en de bijhorende Assetsheets geven invulling aan deze behoefte.

Het Integraal Maatschappelijk Beheerkader (hierna IMBK) beschrijft de bestuurlijke ambities en toekomstige opgaven, vanuit bestaand beleid, voor het beheer van de openbare ruimte. Hierin vindt een eerste vertaling plaats van bestuurlijke ambities en maatschappelijke thema's als klimaatadaptatie, duurzaamheid, circulariteit, een Bruisende Binnenstad, Woningbouw strategie en een Sociale wijkgerichte leefomgeving naar concrete beheeropgaven. Door deze integrale benadering wordt de afstemming tussen de onderlinge disciplines beter geborgd en vinden meer synergievoordelen plaats. Dit IMBK is onderbouwd met beknopte Assetsheets per domein, waarin nader inzicht wordt gegeven in de aard, omvang en kwaliteit van het areaal, het beoogde kwaliteitsniveau en de beschikbare budget voor het uit te voeren beheer.

Het integrale beheerkader vormt een eenduidig kader en is opgesteld voor een periode van vier jaar en indien nodig wordt het tussentijds herzien.

1.3 Scope

Het beheer en onderhoud van de openbare ruimte richt zich op de vrij toegankelijke openbare ruimte welke door de gemeente wordt onderhouden. Hierbij gaat het om de volgende beheerdomeinen:

- Wegen
- Groen
- Openbare verlichting
- Riolering
- Civieltechnische kunstwerken
- Spelen
- Straatmeubilair
- Water

Beheer, onderhoud en vervanging

Het integraal beheerkader openbare ruimte richt zich op het beheer, onderhoud en vervanging van de beheerobjecten in de leefomgeving:

- Beheer: Systematisch plannen, budgetteren, voorbereiden en uitvoeren van activiteiten die erop gericht zijn een object blijvend zijn functie te laten vervullen;

- Onderhoud: Uitvoeren van preventieve dan wel correctieve maatregelen om een object in goede staat (op een vooraf bepaald kwaliteitsniveau) te houden of te brengen. Onderhoud kan worden onderscheiden in klein en groot onderhoud;
- Vervanging (renovatie): Maatregel om de kwaliteit van een object weer op het gestelde kwaliteitsniveau te brengen, toegepast aan het einde van de (economische) gebruiksduur, indien groot- en klein onderhoud niet meer toereikend is waardoor een nieuw object ontstaat.

1.4 Leeswijzer

- Hoofdstuk 2: *Het IMBK Oosterhout: Procesinstrument* beschrijft de gedachtegang van het IMBK en de positie hiervan in de Omgevingsprogramma Fysieke Leefomgeving;
- Hoofdstuk 3: *Huidige situatie* beschrijft de huidige situatie, met een terugblik op de vorige beheerperiode. Daarnaast worden de aard, omvang en budgetten van de beheerobjecten weergegeven;
- Hoofdstuk 4: *Kaders en ontwikkelingen* beschrijft de wettelijke en gemeentelijke kaders. Daarnaast worden de trends en ontwikkelingen weergegeven in dit hoofdstuk;
- Hoofdstuk 5: *Thema's* beschrijft de thema's voor beheer van de leefomgeving;
- Hoofdstuk 6: *Vertaling naar bedrijfsvoering* beschrijft de verdere vertaling, waaronder plantmatig en professioneel beheer, de rol van de beheerregisseur en de stap naar operationeel beheer.

IMBK: EEN PROCESINSTRUMENT

2

2 Het IMBK Oosterhout: Procesinstrument

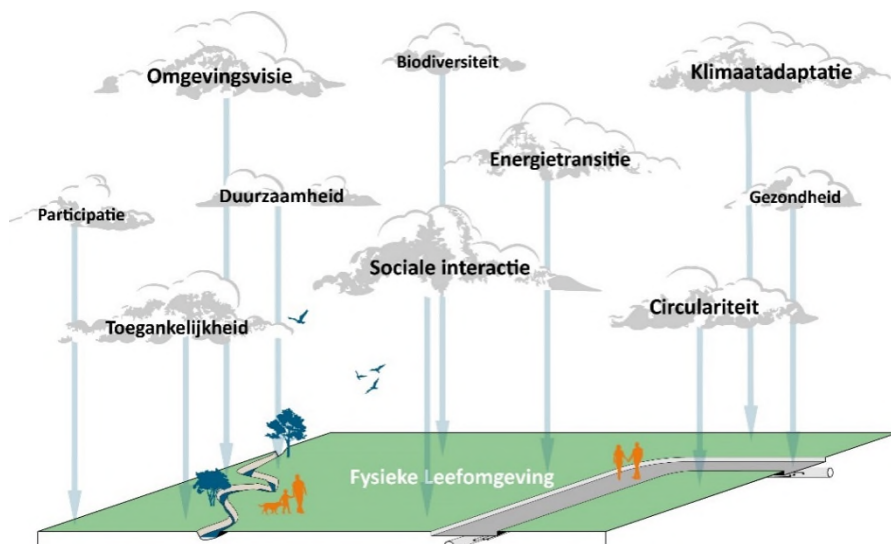
In 2021 is de gemeente Oosterhout samen met Antea Group gestart met het proces om te komen tot een Integraal Maatschappelijk Beheerkader, de bouwsteen voor het Omgevingsprogramma Fysieke Leefomgeving.

2.1 Gedachtegang Omgevingsprogramma Fysieke Leefomgeving

Het Integraal Maatschappelijk Beheerkader is tot stand gekomen dankzij het doorlopen van verschillende stappen en acties. Het IMBK is in die zin ook meer een procesinstrument dan een los en opzichzelfstaand document. Zonder een integraal doorlopend proces, geen IMBK.

Van Sectoraal naar Integraal

Het beheer in Oosterhout is vastgelegd in een aantal, voornamelijk sectorale, beleidsdocumenten en beheer- en uitvoeringsplannen. De focus van deze sectorale plannen lag voornamelijk op de wettelijke verplichtingen en de normen en richtlijnen van het beheer van de betreffende assets. Het beheerplan geeft hiermee inzicht in het technisch beheer en onderhoud om te voldoen aan de wettelijke kaders, gemeentelijke beleidskaders en beschikbare budgetten. Naast deze (beheer)technische invulling is er de wens om voor alle domeinen in de openbare ruimte een koppeling te leggen met de maatschappelijke opgaven, samengevoegd in één heldere en integrale beleidsnota. Deze maatschappelijke opgaven zijn opgaven als duurzaamheid, de energietransitie, klimaatadaptatie en bijvoorbeeld gezondheid. Opgaven waar elke asset op een bepaalde manier mee te maken heeft en aan kan bijdragen.

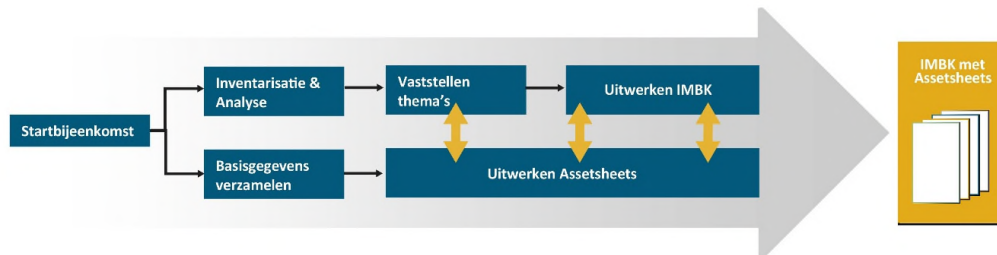

Figuur 1 Koppeling maatschappelijke opgaven met de fysieke leefomgeving (de veranderende rol van de Beheerder).

Deze gedachten en maatschappelijke ontwikkelingen eisen een andere focus, waarbij de stap van sectoraal naar integraal werken gemaakt moet worden. Het proces naar het IMBK helpt hierbij.

Het proces

Aan de hand van bestaande bouwstenen zoals beheerplannen, beleids- en visiedocumenten is een inventarisatie en analyse uitgevoerd. Parallel aan deze inventarisatie van beheer- en beleidskaders zijn ook de basisgegevens (zoals bijvoorbeeld arealen, kwalitatieve gegevens, bestaande budgetten etc.) verzameld.

Figuur 2 Het proces tot het Integraal Maatschappelijk Beheerkader.

Aan de hand van bestaande visiedocumenten, beleidsplannen en interactieve sessies met beheerders en beleidsmedewerkers zijn er een viertal thema's vastgesteld in dit IMBK, namelijk:

- o Bruisende binnenstad
- o Klimaatadaptatie, duurzaamheid en circulariteit
- o Sociale wijkgerichte leefomgeving
- o Woningbouwstrategie

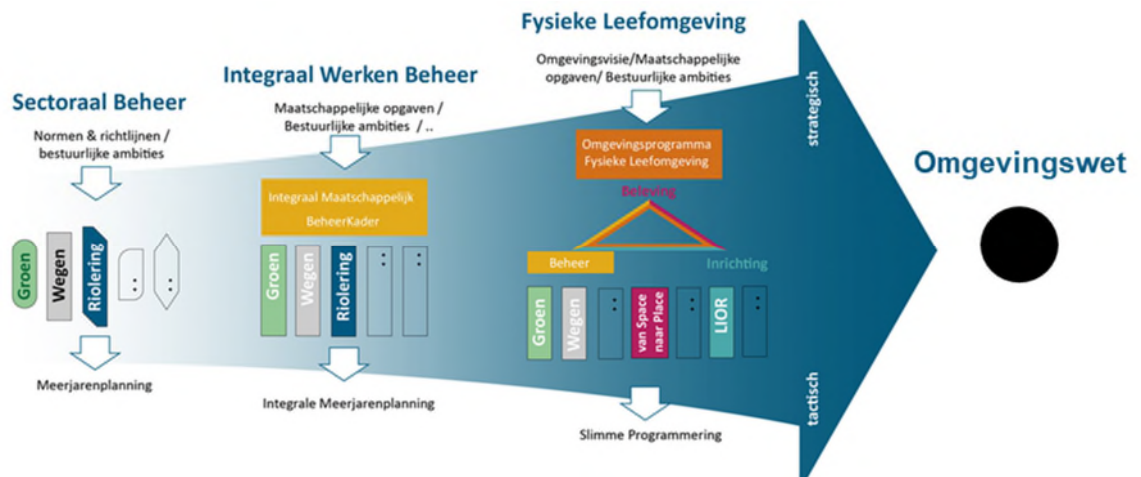
Deze thema's vormen de rode lijddraad tussen de verschillende assets in dit IMBK. Zo beschrijft elke asset op welke manier het beheer en onderhoud bijdraagt aan het thema en waar de kansen liggen om bepaalde thema's integraal aan te pakken. In hoofdstuk 5 worden deze thema's verder beschreven.

De resultaten van dit gezamenlijke proces zijn vervolgens vastgelegd en in voorliggend IMBK inclusief bijbehorende assetsheets. Hiermee is er een heldere nota ontstaan waarin alle assets van Oosterhout hebben beschreven op welke manieren zij bijdragen aan de thema's en hoe het beheer en onderhoud is vormgegeven.

2.2 Bouwsteen Omgevingsprogramma Fysieke Leefomgeving

Met het doorlopen van het IMBK-proces en het vaststellen van de kaders in een integraal document wordt de basis gelegd voor het Omgevingsprogramma Fysieke Leefomgeving: een afwegingskader waarin de leefomgeving centraal staat. Met de volgende stap naar het Omgevingsprogramma Fysieke Leefomgeving worden de thema's en gebieden uit de Omgevingsvisie verder verwerkt en gekoppeld met basis uit dit IMBK.

Het Omgevingsprogramma Fysieke Leefomgeving is een gemeente breed programma en kent naast het beheer nog twee invalshoeken: (ruimtelijke) inrichting en beleving. Het is de doorvertaling van de Omgevingsvisie naar expliciete kaders voor de fysieke leefomgeving, waarin de koppeling wordt gelegd met de maatschappelijke opgaven en het sociaal domein. In onderstaande afbeelding is het groeipad naar het Omgevingsprogramma Fysieke Leefomgeving weergegeven.

Figuur 3 Groeipad naar het Omgevingsprogramma Fysieke Leefomgeving.

De gemeente Oosterhout bevond zich met de sectorale (beheer)plannen aan de linkerkant van het groeipad (**Sectoraal Beheer**). Na het doorlopen van het IMBK proces is de stap naar het midden van het groeipad gemaakt (**Integraal Werken Beheer**).

Met het opstellen van voorliggend IMBK hebben we voldaan aan de invalshoek; **Beheer** van het Omgevingsprogramma Fysieke Leefomgeving. Bij de vervolgstap richting het Omgevingsprogramma Fysieke Leefomgeving dienen de aspecten **Beleving** en **Inrichting** verder te worden geconcretiseerd.

HUIDIGE SITUATIE

3

3 Huidige situatie

Om uitspraken te kunnen doen over het beheer van de openbare ruimte is het allereerst van belang om inzicht te hebben in de huidige situatie en financiën. Wat hebben we? Wat is er de afgelopen beheerperiode gebeurd? Welke kwaliteit heeft het areaal momenteel en wat zijn de beschikbare budgetten? Deze vragen worden in dit hoofdstuk beantwoord.

3.1 Terugblik afgelopen beheerperiode

Het onderhoud in de afgelopen beheerperiode heeft plaatsgevonden op basis van de bestaande sectorale beheerplannen. Hierbij is er naast het acteren op de beeldkwaliteitsambitie ook gehandeld op eventuele klachten en meldingen van inwoners.

Gemeente Oosterhout streeft de ambitie na om een gemiddeld kwaliteitsniveau van B te hanteren. Voor de assets Riolering en Water geldt de zorgplicht. Onderstaande tabel geeft een beeld van de ambities in de bestaande beheerplannen voor de desbetreffende assets:

Asset	Gemiddelde kwaliteitsambitie
Openbaar Groen	B
Wegen	B
Civieltechnische kunstwerken	B
Riolering	<i>Zorgplicht</i>
Openbare Verlichting	B
Spelen	B
Straatmeubilair	B
Water	<i>Zorgplicht</i>

Tabel 1 Kwaliteitsambitie assets

Het areaal is de afgelopen jaren toegenomen en naar verwachting gaat dit de komende jaren nog verder toenemen, onder andere door het overnemen van de openbare ruimte bij realisatie zoals Contreie, Tuindorp, Baarschot, Boswachterij Dorst, Wilhelminahaven, Zwaaiikom etc.

3.2 Aard en omvang van de beheerarealen

Het beheer en onderhoud van de openbare ruimte is een kerntaak van de gemeente Oosterhout. De gemeente is verantwoordelijk voor haar openbare ruimte binnen de gemeentegrenzen. De gemeente Oosterhout heeft een totaaloppervlakte van 7.3098 hectare. Binnen dit totale oppervlakte liggen de volgende beheerdomeinen en -objecten:

Beheerdomein	Objecten	Omvang	Eenheid
Wegen	Verharding.	circa 3,6 miljoen*	m ²
Groen	Beplanting, gazon en bermen.	384**	hectare
	Bomen.	32.676	stuks
Openbare verlichting	Masten / armaturen.	13.208 / 14.189	stuks
Riolering	Gemengde riolering, drukriolering en persleidingen.	circa 440***	km ¹
Civieltechnische kunstwerken	Tunnels, bruggen, viaducten, geluidsschermen.	56	stuks
Spelen	Speeltoestellen.	502	stuks
	Sporttoestellen.	138	stuks
	Spel- en speelobjecten.	82	stuks
	Ballenvangers.	22	stuks
	Speelondergronden.	32.867	m ²
Straatmeubilair	Banken.	circa 150-200	stuks
	Afvalbakken.	471	stuks
Water	Oppervlakte watergangen in beheer bij gemeente.	77,5***	hectare
	Gemalen en hydraulische schuiven.	10	stuks
	Peilbuizen.	87	stuks

Tabel 2 Beheerareaal assets

* Peildatum 2022 vanuit het Wegbeheerplan 2022-2026

** Peildatum 2022 vanuit GBI beheersysteem

***Peildatum 2016, gegevens uit het WRP

In **Bijlage 1: Assetsheets** is per beheerdomein een gedetailleerder beeld opgenomen van het te beheren areaal.

Voor de arealen van de assets geldt dat:

- o De omvang van het areaal is in grote lijnen in beeld. Grootchalige mutatieachterstanden zijn niet aanwezig;
- o De objecten in GBI worden zoveel mogelijk gekoppeld aan de BGT (Basisregistratie Grootchalige Topografie). Dit in het kader van het eenmalig registreren en meervoudig gebruiken van de data.

3.3 Huidige kwaliteit

Binnen de verschillende beheerdomeinen worden periodiek inspecties uitgevoerd. Bij deze inspecties worden veelal objectieve landelijke gestandaardiseerde methodieken gebruikt, zoals de CROW-beeldkwaliteit methodiek. Ook wordt er voor enkele assets de technische kwaliteit in beeld gebracht. Aan de hand van de technische kwaliteit worden vervolgens onderhouds- of vervangingsmaatregelen ingepland.

Hieronder wordt per asset de huidige kwaliteit beschreven. In de bijgevoegde Assetsheets is een gedetailleerder beeld opgenomen.

Groen

Voor groen zijn er geen inspectiegegevens beschikbaar die de (CROW) beeldkwaliteit aantonen. Wel wordt er gehandeld aan de hand van ontvangen meldingen, klachten en waarnemingen. Op basis van inboetrondes worden vervangingen ingepland en prioriteit aangebracht.

Wegen

De gemiddelde kwaliteit van wegen scoort kwaliteitsniveau C/Laag. In de Assetsheet Wegen zijn per verhardingstype de huidige kwaliteitsniveaus aan de hand van de visuele weginspectie die in 2022 is uitgevoerd weergegeven.

Openbare verlichting

De kwaliteit van de openbare verlichting in Oosterhout is conform de kwaliteitsambitie van Oosterhout. Er zijn geen vervangingsachterstanden bekend.

Civiltechnische kunstwerken

Het benodigde onderhoud aan de civiltechnische kunstwerken om te voldoen aan de kwaliteitseisen van Oosterhout is in beeld en reeds ingepland.

Riolering

De kwaliteit van de vrijval riolering wordt bepaald op basis van inspecties, volgens de landelijke norm NEN EN-13508-2. Van nagenoeg alle riolen zijn inspectiegegevens beschikbaar met een cyclus van 12 jaar. De inspectiegegevens zijn dus maximaal 12 jaar oud en hiermee niet overal even actueel. Het huidig beeld laat echter zien dat de toestand van de vrijval riolering acceptabel is te noemen.

Spelen

De kwaliteit van het areaal wordt jaarlijks met 4 inspecties bepaald. Deze inspecties worden geregistreerd in het beheersysteem GBI waarin ook een historie is opgebouwd van inspecties die in het verleden zijn uitgevoerd. Hierbij worden constatering opgeslagen, eventuele kleine

reparaties die direct zijn uitgevoerd of als er een sport- of speeltoestel daadwerkelijk moet worden vervangen.

De huidige kwaliteit van het beheerareaal is goed en voldoet aan de kwaliteitsambitie van de gemeente Oosterhout. Daarnaast zijn de benodigde (kleine) reparaties en vervangingen in beeld en ingepland.

Straatmeubilair

Onderhoud van het straatmeubilair is gericht op het functioneel houden van het areaal. Het totale areaal straatmeubilair is niet geheel inzichtelijk en in het beheersysteem opgenomen. De huidige kwaliteit van het areaal dat wel in beeld is voldoende, er zijn geen beheerachterstanden bekend.

Water

Er is slechts beperkt inzicht in de aanwezigheid en de kwaliteit van de grondwatervoorzieningen waarbij niet alle assets in beeld zijn. Buiten de peilbuizen is er weinig bekend over het functioneren van gemeentelijke drainagevoorzieningen en de onderhoudstoestand hiervan. Er zijn vanuit de klachtenregistratie en metingen geen structurele grondwaterknelpunten bekend.

Bij oppervlaktewater kunnen door de toenemende klimaatverandering in de toekomst problemen ontstaan van te weinig wateraanvoer waardoor de oppervlaktewateren droog (kunnen) vallen.

3.4 Financiën

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de huidige middelen per asset. De asset riolering heeft een eigen kostendekkingssysteem. Daarom is de asset riolering in apart opgenomen. Verdere uitwerking van de benodigde en beschikbare budgetten zijn terug te vinden in de *Assetsheets*.

Onderhoud

In onderstaand tabel is een overzicht gegeven van de huidige beschikbare onderhoudsbudgetten per beheerdomein voor de planperiode 2023 t/m 2027. De genoemde bedragen zijn voor zowel het klein (dagelijks) onderhoud als het groot (planmatig) onderhoud opgenomen. Dit zijn alle budgetten die aan het daadwerkelijk uitvoeren van onderhoud kunnen worden toegerekend. Personeelskosten, kapitaallasten en kosten voor het beheer die niet direct betrekking hebben op het uitvoeren van onderhoud zijn hierin niet meegenomen.

Onderhoudsbudget	2023	2024	2025	2026	2027
Wegen	€ 1.593.000	€ 1.593.000	€ 1.593.000	€ 1.593.000	€ 1.593.000
Groen	€ 2.284.000	€ 2.284.000	€ 2.284.000	€ 2.284.000	€ 2.284.000
Openbare verlichting	€ 241.276	€ 241.276	€ 241.276	€ 241.276	€ 241.276
Civieltechnische kunstwerken	€ 73.500	€ 73.500	€ 73.500	€ 73.500	€ 73.500
Spelen	€ 192.000	€ 192.000	€ 192.000	€ 192.000	€ 192.000
Straatmeubilair	€ 84.261	€ 84.261	€ 84.261	€ 84.261	€ 84.261
Water	€ 222.000	€ 222.000	€ 222.000	€ 222.000	€ 222.000
Totale onderhoudsbudget	€ 4.690.037	€ 4.690.037	€ 4.690.037	€ 4.690.037	€ 4.690.037

Tabel 3 Onderhoudsbudget Oosterhout

Vervangingen

In onderstaande tabel zijn de beschikbare investeringsplafonds tot en met 2027 weergegeven. Vanuit dit plafond worden integraal de benodigde vervangingen gefinancierd. De afstemming met betrekking tot de investeringen vindt jaarlijks plaats in het JOR.

Investeringsplafond vervanging	2023	2024	2025	2026	2027	Gemiddeld per jaar
Wegen	€ 2.830.000	€ 2.830.000	€ 2.830.000	€ 2.830.000	€ 2.830.000	€ 2.830.000
Groen	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000
Openbare verlichting	€ 277.000	€ 277.000	€ 277.000	€ 277.000	€ 277.000	€ 277.000
Civieltechnische kunstwerken	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
Spelen	€ 155.000	€ 155.000	€ 155.000	€ 155.000	€ 155.000	€ 155.000
Straatmeubilair	€ 25.818	€ 25.818	€ 25.818	€ 25.818	€ 25.818	€ 25.818
Totale investeringsbudget	€ 3.687.818	€ 3.687.818	€ 3.687.818	€ 3.687.818	€ 3.687.818	€ 3.687.818

Tabel 4 Vervangingsbudget Oosterhout

Riolering

Het budget voor het onderhoud en de vervangingsinvesteringen voor riolering worden via de equalisatievoorziening riolering gedekt. Daarmee kent riolering een eigen begroting die sluitend en kostendekkend is.

In onderstaande tabel is het onderhoudsbudget en vervangingsbudget overgenomen uit de kostendekkingsberekening:

	2023	2024	2025	2026	2027	Gemiddeld per jaar
Onderhoudsbudget Riolering	€ 369.998	€ 369.998	€ 369.998	€ 369.998	€ 369.998	€ 369.998
Vervangingsbudget Riolering	€ 1.540.000	€ 2.000.000	€ 2.000.000	€ 2.000.000	€ 2.000.000	€ 1.908.000
Totale budget	€ 1.909.998	€ 2.369.998	€ 2.369.998	€ 2.369.998	€ 2.369.998	€ 2.277.998

Tabel 5 Rioleringsbudget Oosterhout

KADERS EN ONTWIKKELINGEN

4

4 Kaders en ontwikkelingen

Er bestaat geen overkoepelend wettelijk kader waarin voor gemeenten alle rechten en plichten met betrekking tot het beheer en onderhoud van de leefomgeving zijn vastgelegd. Gemeenten hebben veel lokale keuzevrijheid maar zijn hierbij wel gebonden aan een aantal wettelijke kaders. Deze kaders worden in dit hoofdstuk verder beschreven.

4.1 Wettelijke kaders

Kapitaalgoederen in de Gemeentewet

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is de verplichting opgenomen om in de begroting en jaarrekening een paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen op te nemen. In deze paragraaf wordt verwezen naar de bestaande beheerplannen. De provincie houdt jaarlijks toezicht op de begroting en kijkt of er sprake is van achterstallig onderhoud.

Zorgplicht

Vanuit het Nieuw Burgerlijk Wetboek geldt als algemeen uitgangspunt dat de gemeente een zorgplicht heeft voor het handhaven en bevorderen van de veiligheid in de openbare ruimte. Daarbij moet worden aangetoond dat door inspecties en onderhoud een optimale zorg heeft plaatsgevonden.

Omgevingswet voor integrale ambities

Met de nieuwe Omgevingswet verandert het juridische kader voor de openbare ruimte. Ambities worden integraal van aard, meer verplichtend en minder vrijblijvend. Met méér ruimte voor lokale initiatieven en nadruk op (vroegtijdige) participatie. In de omgevingsvisie worden de doelen vastgelegd vanuit geïntegreerde thema's zoals bereikbaarheid of duurzaamheid, maar ook bijvoorbeeld gezondheid, op basis van gemeenschappelijke kernwaarden. Ambities worden integraal gekoppeld, er komt meer ruimte voor lokale initiatieven en er ligt nadruk op (vroegtijdige) participatie.

Wettelijke kaders per beheerobject

De wettelijke kaders per beheerobject worden nader uiteengezet in de assetsheets. Onderstaande informatie biedt de samenvatting van de belangrijkste wet- en regelgeving voor de afzonderlijke beheerobjecten die van toepassing zijn.

De verantwoordelijkheden van de gemeente als wegbeheerder zijn vastgelegd in de **Wegenwet** en de **Wegenverkeerswet**. In de Wegenwet is de onderhoudsplicht voor de wegen geregeld en wordt goed 'rentmeesterschap' vereist van de beheerder, evenals verplichting haar wegen en civieltechnische kunstwerken 'in goede staat' te houden. De wegenverkeerswet doet een beroep op de publiekrechtelijke zorg van de beheerder voor de veiligheid van de weggebruiker en voor het borgen van de functionaliteit.

De veiligheid van speeltoestellen is geregeld in het **Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen** (WAS). Dit Warenwetbesluit heeft betrekking op het ontwerp- en fabricageproces, de keuring voor de ingebruikname, Nederlandstalige gebruiksaanwijzing met

aanwijzingen, veiligheidsinstructies, waarschuwingen en andere relevante informatie, het bijhouden van een logboek of actueel dossier en het verrichten van onderhoudswerkzaamheden.

Anleg en beheer van riolering is een gemeentelijke taak op basis van de **Wet milieubeheer** en de **Waterwet**. De Waterwet regelt het beheer van oppervlaktewater en grondwater en verbetert de samenhang tussen waterbeleid en ruimtelijke ordening. De wet legt de gemeentelijke zorgplicht voor hemel- en grondwater vast. De **Europese Kaderrichtlijn Water** (KRW) heeft tot doel dat het water in een 'goede toestand verkeert'.

Verder zijn in het **Nationaal bestuursakkoord Water** afspraken gemaakt over het op orde brengen van watersystemen. In het **Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie** is de verplichting vastgelegd om in 2050 onder andere te voldoen aan een water robuuste en klimaatbestendige inrichting.

De zorgplicht voor het openbaar groen heeft betrekking op de verplichting tot het beoordelen en voorkomen van vermijdbare schade door bomen. De zorgplicht voor het groen wordt mede ingevuld door de regels die gelden vanuit de **Wet natuurbescherming**. Onkruidbestrijding mag – behoudens enkele uitzonderingen – niet meer met chemische middelen.

4.2 Gemeentelijke kaders

Toekomstvisie 2030 Oosterhout

In 2018 heeft de gemeente Oosterhout het document Toekomstvisie 2030 Oosterhout opgesteld. In deze toekomstvisie wordt een beeld geschetst van het Oosterhout van 2030. Hoe wordt er in 2030 gewerkt, gerecreëerd en hoe wonen we dan in de gemeente Oosterhout? Op welke manier verplaatsen we ons, hoe hebben onze bedrijven zich ontwikkeld en hoe is onze zorg in de gemeente vormgegeven?

Deze visie probeert antwoorden te geven op deze vragen. De visie levert vooral een inspirerend beeld over hoe de toekomst er voor Oosterhout uit kan komen te zien in 2030.

Bestuursakkoord 'De stap vooruit'

'De stap vooruit' is de titel van het bestuursakkoord voor 2022-2026. Het bestuursakkoord geeft aan waarin Oosterhout de komende jaren verder aan wil werken, zoals geformuleerd in de breed gedragen Toekomstvisie Oosterhout 2030. Denk hierbij aan aandacht voor:

- o Bouwen voor de toekomst;
- o Kwaliteit van de woonomgeving;
- o Inclusiviteit;
- o Mobiliteitstransitie;
- o Klimaatadaptatie en circulariteit;
- o Burgerparticipatie;
- o Een bruisende binnenstad.

Sectoraal beleid

Naast de bovenstaande beleidsstukken zijn ook de onderstaande sectorale beleidsstukken gebruikt:

- o Binnenstadsvisie Oosterhout, inclusief effectenstudie binnenstad 2020;
- o Woningbouwstrategie Oosterhout 2030;
- o Routekaart Energietransitie;
- o Ambitienota energietransitie Oosterhout 2030;
- o Visie Wijkgericht werken;
- o Richtlijn bomencompensatie;
- o Beheerkalender Groen;
- o Beleidsplan Openbare verlichting;
- o Water- en rioleringsplan;
- o Uitvoeringsstrategie Klimaatadaptie;
- o Beleidsnota Buiten Spelen in Oosterhout (geactualiseerd in 2016).

4.3 Trends & ontwikkelingen

VNG: opgaven voor gemeenten

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft een aantal grote opgaven op een rij gezet in de Agenda 2018. Voor de openbare ruimte gaat het daarbij vooral om klimaat, energie en bouwen, herstructurering en bereikbaarheid. In de fysieke leefomgeving verwacht de VNG forse investeringen voor mobiliteit, woningbouw en wateropgaven. Bij andere opgaven is aandacht voor het sociale domein, zoals gezondheid, financiën en participatie.

Participatie en individualisering

De steden, dorpen en buurten worden niet meer alleen vanuit het gemeentehuis bestuurd. Inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties nemen in toenemende mate zelf verantwoordelijkheid en initiatief voor een betere samenleving. Bewoners worden betrokken bij ontwerp en (her)inrichting van de openbare ruimte, of nemen zelf het initiatief. De gemeente neemt hierbij een rol als regisseur in. Tegelijkertijd is er sprake van individualisering: de vrijheid van het individu wordt steeds belangrijker. Mensen komen steeds meer als individu in plaats van als groep in de samenleving te staan. De sociale cohesie kan hiermee onder druk komen staan en afnemen.

De Nederlandse bevolking vergrijst. Huishoudens worden kleiner en mensen wonen langer zelfstandig. De behoefte aan 'wonen zonder zorgen', in een levendige omgeving met voorzieningen onder handbereik, neemt toe. Dit vraagt aandacht in de bestaande woonomgeving wat betreft voorzieningen, sociale cohesie (eenzaamheid) en toegankelijkheid.

Klimaat

Door extreme weersomstandigheden, toenemende hitte en hevige buien worden waterveiligheid, verdroging en hittestress in Nederlandse steden en dorpen belangrijke thema's. Vergroenen van de bebouwde omgeving is een ontwikkeling, evenals water bovengronds afvoeren. Bomen, planten en water geven sfeer, zorgen voor verkoeling van de bebouwde omgeving en kunnen daarnaast bijdragen aan het verhogen van de biodiversiteit in stedelijke gebieden.

Circulaire economie

Overheden en bedrijven werken samen aan een duurzame circulaire economie. Het gebruik van afval als grondstof en terugwinnen van energie zijn belangrijke thema's in de bedrijfsvoering. In de openbare ruimte wordt gezocht naar een toepassing voor vrijkomende (organische) bouwstoffen.

Duurzaamheid

De laatste jaren is duurzaamheid een steeds belangrijker onderwerp geworden op allerlei vlakken in de maatschappij. Deze ontwikkeling sluit aan op de behoefte en welvaart van het heden, zonder de welvaart en behoeften van de toekomstige generaties in gevaar te brengen. Door op een duurzamere manier om te gaan met de leefomgeving wordt er minder druk op het milieu uitgeoefend.

Gezondheid

De gezondheid van Nederlanders staat steeds meer in de belangstelling. Bij mensen zelf, die zich steeds bewuster worden van het belang van een gezonde leefstijl. Maar zeker ook bij de overheid, die steeds meer middelen en mogelijkheden inzet om de gezondheid positief te beïnvloeden. Een gevarieerde groene openbare ruimte draagt bij aan het psychisch en fysiek welbevinden van de inwoners en nodigt uit tot meer beweging, hetgeen een gezonde leefstijl bevordert.

Energietransitie

Nederland staat voor een energietransitie waarbij we nieuwe, herbruikbare energiebronnen zoeken. Het gebruik van fossiele brandstoffen wordt verminderd om de uitstoot van broeikasgassen tegen te gaan. Deze aanpak ligt in lijn met het Klimaatakkoord. In het akkoord is aangegeven de CO₂-uitstoot sterk te verminderen: in 2030 met de helft ten opzichte van 1990. Eén van de afspraken is dat 30 energieregio's in Nederland onderzoeken waar en hoe het best duurzame elektriciteit op land (wind en zon) opgewekt kan worden. In een Regionale Energiestrategie (RES) beschrijft elke energieregio zijn eigen keuzes.

Vervangingsopgave

Komende decennia staat een forse vervangingsopgave van de openbare ruimte te wachten. Een groot deel van de openbare ruimte is rond de jaren 60 van de vorige eeuw aangelegd en nadert het einde van de (technische) levensduur. Wanneer de kapitaalgoederen in de openbare ruimte in een relatief korte periode worden vervangen, stijgen de maatschappelijke kosten onevenredig. Dit is een ongewenste situatie, waardoor het belangrijk is om te kijken hoe de vervanging het beste gerealiseerd kan worden, zonder dat de maatschappelijke kosten sterk stijgen.

Tevens is de vervangingsopgave het moment om de openbare ruimte toekomstbestendig te maken door bij vervanging en herinrichting van de openbare ruimte de kansen van bewonerswensen en thema's als klimaatadaptatie, energietransitie en mobiliteitsvraagstukken actief bij het proces te betrekken.

Grip op de fysieke beheerobjecten

De posten voor het onderhoud en de vervanging van de beheerobjecten (kapitaalgoederen) in de openbare ruimte omvatten een aanzienlijk deel van de begroting. Als goed rentmeester zorgt de beheerorganisatie ervoor dat deze veilig en toekomstbestendig worden onderhouden, voor de huidige en toekomstige generaties.

Het beheer meer is dan een optelsom van objecten die we schoon, heel en veilig willen houden. De hierboven genoemde thema's en opgaven komen allemaal samen in de openbare ruimte. De beheerder heeft hierin een grote rol. Aan beheerders en organisaties de taak om deze opgaven te verbinden en te realiseren, waarbij grip en sturing essentieel is. Dit vraagt wel om een planmatige en doelmatige werkwijze, om op het goede moment de juiste stappen te zetten op strategisch, tactisch en operationeel niveau. Hierin is een nieuwe sleutelrol voor de beheerder weggelegd.

THEMA'S

5

5 Thema's

De Toekomstvisie 2030, het bestuursakkoord, maar ook de meer thematische en sectorale (beleids)plannen vormen een belangrijke basis voor het opstellen van maatschappelijke thema's in Oosterhout. Deze thema's vormen vervolgens een belangrijke basis voor het integraal beheerkader. De wettelijke kaders, zorgplichten en functionaliteit zijn hierbij belangrijke randvoorwaarden. In dit hoofdstuk worden de thema's nader geconcretiseerd naar doelstellingen per asset.

De volgende thema's worden in dit hoofdstuk beschreven:

- o Bruisende binnenstad
- o Klimaatadaptatie, duurzaamheid en circulariteit
- o Sociale wijkgerichte leefomgeving
- o Woningbouwstrategie

In de strategische werksessie en de diverse afstemmingsmomenten met de verschillende thema- en opgavenleiders, is aan de hand van de bovenstaande thema's verkend waar het beheer en onderhoud van de openbare ruimte aan moeten bijdragen.

5.1 Bruisende binnenstad

De binnensteden van Nederland zijn sterk in beweging, zeker in middelgrote plaatsen. Bestaande winkelketens verlaten steeds vaker de binnensteden en nieuwe concepten doen hun intrede. Dit heeft een effect op de bezoekersaantallen die veelal teruglopen en parallel daaraan ontstaat een toenemende leegstand. Het belang van winkels voor de binnenstad neemt af en dat van andere voorzieningen en functies zoals horeca, cultuur, vrijetijdsbesteding, evenementen, werken en wonen neemt toe.

Het thema bruisende binnenstad is naar de volgende ambitie vertaald:

De openbare ruimte in de binnenstad is groen, goed bereikbaar en aantrekkelijk om in te recreëren, verblijven en wonen.

Binnenstad als een aantrekkelijk recreatie-, verblijfs- en woongebied door:

- o **Meer groen, meer water, minder (hitte) stress:** dit draagt bij aan een aantrekkelijke omgeving;
- o Voldoende plekken creëren met **verblijfskwaliteit** voor korte rustmomenten of ontmoetingen, maar ook om langer te verblijven en recreëren;
- o Een **bereikbare** binnenstad met voldoende (fiets)parkeergelegenheden;
- o **Fiets te gast** in winkelstraten om het comfort en gemak van bereikbaarheid voor fietsers en binnenstadsbewoners te vergroten;
- o Keuze voor **hoogwaardige materialen**.

Hieronder wordt per asset beschreven hoe de gemeente wil bijdragen om het gewenste resultaat voor een *bruisende binnenstad* te bereiken.

Groen

Het beheer van het openbaar groen draagt op de volgende manier bij aan een *bruisende binnenstad*:

- Groen en water dragen bij aan de aantrekkelijkheid en leefbaarheid van de binnenstad. Bestaand groen moet zoveel mogelijk worden behouden en versterkt;
- Om de leefbaarheid te versterken in de binnenstad wil Oosterhout waar mogelijk de leefomgeving vergroenen. Groen en water dragen bij aan verkoeling in de binnenstad en helpen bij het opvangen van neerslag, waarmee wateroverlast wordt voorkomen;
- Inrichting en soortkeuze dragen bij aan de aantrekkelijkheid en leefbaarheid van de binnenstad. In de binnenstad ligt de nadruk op bij voorkeur vrijuit groeiende bomen en plantvakken met een toegevoegde (sier)waarde;
- De aantrekkelijkheid van de binnenstad begint bij de entrees. De entree aan de zuidkant van de binnenstad bestaat uit veel groen. De noordkant wordt als minder mooi ervaren. Het bevat weinig groen en nodigt niet uit om langer te verblijven in het centrum. Door de entrees aan de noordkant aantrekkelijker en groener te maken wordt bijgedragen aan de algemene kwaliteit en aantrekkelijkheid van de binnenstad.

Wegen

Het wegbeheer in Oosterhout draagt op de volgende manier bij aan een *bruisende binnenstad*:

- De wegen zijn goed afgestemd op de wegfunctie en de hoeveelheid verkeer en dragen bij aan de bereikbaarheid en toegankelijkheid van de binnenstad;
- Fietsverkeer naar de binnenstad zoveel mogelijk stimuleren door de juiste ontwerpkeuzes te maken en het gemak en comfort van fietsers te vergroten in de binnenstad;
- Keuze voor hoogwaardige materialen in de binnenstad wat bijdraagt aan de sfeer en aantrekkelijkheid van de binnenstad.

Openbare verlichting

Het beheer van de openbare verlichting draagt op de volgende manier bij aan een *bruisende binnenstad*:

- Een goedwerkende en effectieve openbare verlichting draagt bij aan het veiligheidsgevoel, de aantrekkelijkheid, bereikbaarheid en leefbaarheid van de binnenstad;
- Keuze voor hoogwaardige materialen in de binnenstad. De openbare verlichting draagt hierdoor bij aan de aantrekkelijkheid van de binnenstad en is uitnodigend voor de bezoekers en inwoners.

Civieltechnische kunstwerken

Het beheer van de civieltechnische kunstwerken van Oosterhout draagt op de volgende manier bij aan een *bruisende binnenstad*:

- Civieltechnische kunstwerken (met name tunnels en bruggen) dragen bij aan de bereikbaarheid en beleving van de binnenstad;
- Keuze voor het gebruik van hoogwaardige materialen in de binnenstad. De civieltechnische kunstwerken dragen hierdoor bij aan de aantrekkelijkheid van de binnenstad en is uitnodigend voor de bezoekers en inwoners.

Riolering

Riolering draagt op de volgende manier bij aan het thema *bruisende binnenstad*:

- Riolering draagt bij aan het voorkomen van regenwateroverlast in de binnenstad. Een goedwerkend rioolsysteem zorgt voor een goede afwatering en voorkomt bijvoorbeeld ziektes en stankoverlast. Dit voorkomt het wegtrekken van bedrijven en/of burgers uit het centrum;
- De nadruk ligt op werk met werk maken, zodat overlast vanuit toekomstige projecten in de binnenstad beperkt wordt gehouden.

Spelen

Het beheer en inrichting van de asset Spelen draagt op de volgende manier bij aan een *bruisende binnenstad*:

- Speelvoorzieningen dragen bij aan de aantrekkelijkheid van de leefomgeving;
- Speelvoorzieningen in de binnenstad zijn een stimulans voor ontmoetingen en sociale cohesie en dragen bij aan de aantrekkelijkheid als familiestad;
- Formele- en informele speelruimtes dragen bij aan de ontwikkeling van kinderen en stimuleert om meer te bewegen;
- Spelen bevordert de participatie van kinderen in de samenleving.

Straatmeubilair

Het beheer en inrichting van het straatmeubilair draagt op de volgende manier bij aan een *bruisende binnenstad*:

- Door straatmeubilair in de binnenstad goed te onderhouden wordt een aantrekkelijk recreatie-, verblijfs- en woonklimaat gecreëerd. In een aantrekkelijker binnenstad zullen bezoekers meer tijd spenderen;
- Met hoogwaardige en op goed niveau onderhouden meubilair is de binnenstad uitnodigend en zullen bezoekers zich prettiger voelen;
- Straatmeubilair draagt bij aan spontane ontmoetingen en bieden comfortabele plekken voor een rustmoment, met name voor mindervaliden;
- Afvalbakken dragen bij aan het schoonhouden van de binnenstad.

Water

Het beheer en inrichting van de asset Water draagt op de volgende manier bij aan een *bruisende binnenstad*:

- Water biedt kansen om de binnenstad aantrekkelijk te houden door de esthetische waarde van de aanwezigheid van water;
- Aanwezigheid van water in een stedelijk gebied zoals de binnenstad zorgt voor verkoeling en zorgt hiermee voor een prettiger verblijfsklimaat;
- Goed beheer en onderhoud van de waterhuishouding kan wateroverlast in de binnenstad voorkomen.

5.2 Klimaatadaptatie, duurzaamheid en circulariteit

Oosterhout maakt werk van klimaatadaptatie, duurzaamheid en circulariteit. Op het gebied van Klimaatadaptatie is in het voorjaar van 2021 een Uitvoeringsstrategie Klimaatadaptatie vastgesteld. Ons klimaat verandert. De gemiddelde temperatuurstijging over het jaar heen, de droge hete zomers en de steeds vaker voorkomende extreme regenbuien, laten daar geen twijfel over bestaan.

Voor het thema duurzaamheid is Oosterhout ook druk bezig. Denk hierbij aan de energietransitie. Oosterhout heeft als ambitie om zo veel mogelijk gebruik te maken van hernieuwbare energiebronnen in haar energieverbruik (zoals stroom uit wind- en zonne-energie enzovoorts). Hierbij kunnen bomen in de weg staan en kan de opbrengst van zonnepanelen lager zijn dan verwacht. De gemeente zal echter geen bomen rooien ten behoeve van het vergroten van de energieopbrengst met zonnepanelen.

Met circulariteit worden vooral kansen gezien m.b.t. het materiaalgebruik in de openbare ruimte. Ook de biodiversiteit in Oosterhout wordt zoveel mogelijk gestimuleerd.

Als gemeente Oosterhout klimaat adaptief, duurzaam en circulair beheer wenst, moet er de bereidheid zijn om hierin te investeren en hier budgetten en ruimte voor vrij te maken.

Het thema klimaatadaptatie, duurzaamheid en circulariteit is naar de volgende ambitie vertaald:

De openbare ruimte biedt voldoende ruimte voor waterberging en is bestendig tegen wateroverlast, hitte en droogte; bij inrichting en beheer is er aandacht voor duurzaam materiaalgebruik, hergebruik van grondstoffen en duurzame energieproductie. Daarnaast is de openbare ruimte groen en heeft deze een hoge biodiversiteit.

- o De openbare ruimte van Oosterhout **draagt bij** aan een **klimaatadaptief** en **duurzaam** Oosterhout. De **inrichting** van de openbare ruimte wordt **uitgewerkt** vanuit deze **principes**, rekening houdend met de randvoorwaardes;
- o Een klimaatbestendig Oosterhout is ook een groen Oosterhout. **Biodiversiteit(sherstel)** is hierbij een belangrijk aandachtspunt.

Hieronder wordt per asset beschreven waar de gemeente met beheer en onderhoud aan wil bijdragen om het gewenste resultaat voor een *klimaat adaptieve, duurzame en circulaire stad met aandacht voor biodiversiteit* te bereiken.

Groen

Het beheer en inrichting van het openbaar groen draagt op de volgende manier bij aan een *klimaatadaptief, duurzaam en circulair Oosterhout met aandacht voor biodiversiteit*:

Klimaatadaptatie

- Groen draagt bij aan klimaatadaptatie in de vorm van verkoeling, CO₂ afvang, waterberging enzovoorts. Bestaand groen dient daarom zoveel mogelijk te worden behouden en versterkt. Het streven van Oosterhout is bij herinrichtingen en nieuwe ontwikkelingen zo veel mogelijk groen te realiseren;
- Er zullen geen bomen gerooid worden om de energieopbrengst van zonnepanelen te vergroten. Bomen hebben hierbij prioriteit vanwege andere belangen zoals verkoeling, waterberging en CO₂ afvang;
- Om verstening van tuinen terug te dringen wil de gemeente Oosterhout haar inwoners stimuleren bijvoorbeeld door het aanleggen van onderhoudsarme, groene ‘voorbeeldtuinen’ en aansprekende publieksacties.

Duurzaamheid

- Het beheer van het openbaar groen wordt duurzaam uitgevoerd door aannemers die gebruik maken van elektrisch gereedschap en duurzaam vervoer.

Circulariteit

- Het beheer van het openbaar groen draagt bij aan de circulariteit dankzij het hergebruiken van grondstoffen en materialen.

Biodiversiteit

- De inrichting van de openbare ruimte draagt bij aan de biodiversiteit van Oosterhout door bij de soortkeuze van plantmateriaal aandacht te besteden aan de impact op biodiversiteit.

Wegen

Het beheer en inrichting van de wegen draagt op de volgende manier bij aan een *klimaatadaptief, duurzaam en circulair Oosterhout*:

Klimaatadaptatie

- Indien mogelijk wordt verharding omgevormd naar groen, zoals het omvormen van verharding naar groene zones met wadi's;
- Om wateroverlast tegen te gaan wordt er waar mogelijk, afhankelijk van locatie, budget en gebruik, water passerende bestrating aangelegd voor verwerking van regenwater door infiltratie naar de bodem.

Duurzaamheid en circulariteit

- Er wordt in toenemende mate aandacht besteed aan duurzaamheid en circulariteit binnen het wegbeheer;
- Om met het onderhoud aan wegen bij te dragen aan de opgave duurzaamheid wordt er gekeken naar de CO2-presetatieladder van de desbetreffende uitvoerende bedrijven;
- Indien mogelijk wordt er zoveel gebruik gemaakt van circulair asfalt, beton enzovoorts mits dit voldoet aan de kwaliteitseisen.

Openbare verlichting

Het beheer en inrichting van de openbare verlichting dragen op de volgende manier bij aan een *klimaat adaptief, duurzaam en circulair Oosterhout*:

Duurzaamheid en circulariteit

- Er wordt zoveel mogelijk LED verlichting toegepast. LED verlichting heeft een lange levensduur en is energiezuinig. Zo draagt openbare verlichting bij aan de energietransitie van Oosterhout en het thema klimaatadaptatie, duurzaamheid en circulariteit;
- In 2050 moet de gemeente Oosterhout energieneutraal zijn. Alle energie die de gemeente gebruikt moet dan op een duurzame manier worden opgewekt. Voor de opwekking van energie gaan we uit van primair gebruik van onuitputtelijke energiebronnen, zoals wind en zon.

Civieltechnische kunstwerken

Het beheer en inrichting van de civieltechnische kunstwerken dragen op de volgende manier bij aan een *klimaatadaptief, duurzaam en circulair Oosterhout*:

Duurzaamheid en circulariteit

- In de gehele levenscyclus van civieltechnische kunstwerken zijn kansen voor duurzaamheid te benutten. Zo ook in het materiaalgebruik. Trends laten zien dat er naast de bekende materialen zoals beton, staal en hout steeds vaker nieuwere en duurzamere materialen worden gebruikt. Van deze materialen is de aanschafwaarde veelal hoger, maar de levensduur langer. Tevens zijn de materialen goedkoper in onderhoud en is er een kans weggelegd in het hergebruik van materialen;
- Bestaande standaard kunstwerken worden indien mogelijk modulair gemaakt. Dit maakt het onderhoud duurzamer, zorgt ervoor dat er minder moet worden vervangen en dat civieltechnische kunstwerken met kleine reparaties langer meekunnen;
- Bij het ontwerpen van civieltechnische kunstwerken wordt er bekeken welke mogelijkheden er zijn om zaken als meer groen, (duurzame) energieopwekking etc. te integreren.

Riolering

Het beheer van de riolering draagt op de volgende manier bij aan een *klimaatadaptief, duurzaam en circulair Oosterhout*:

Klimaatadaptatie

- De volgende landelijke voorkeursvolgorde wordt aangehouden met betrekking tot regenwaterafvoer: infiltreren waar kan, bufferen waar nodig en als het niet anders kan afvoeren. Bij gemeentelijke plannen wordt zodoende rekening gehouden met de wateropgaven, bijvoorbeeld door het aanleggen van wadi's of aparte regenwaterafvoer;
- Nieuwe riolering wordt uitgerekend met een regenbui van 40mm/uur waarmee geen water op straat ontstaat;
- Bij nieuwbouw en herinrichting wordt gekeken naar de mogelijkheid voor klimaatadaptieve inrichting. Het streven is infiltreren, bergen en afvoeren. Ook moet eerst gekeken worden of er ruimte gemaakt kan worden voor (extra) groen. Afvoeren van (hemel)water via riolering komt op de laatste plaats;
- Bij nieuwbouw wordt zo veel mogelijk waterneutraal gebouwd: regenwater wordt binnen het plangebied of in de directe omgeving verwerkt.

Duurzaamheid, circulariteit en biodiversiteit

- Indien mogelijk wordt er zoveel mogelijk gekozen voor duurzame oplossingen. Makkelijk aanpasbare bovengrondse voorzieningen hebben hierbij de voorkeur, zoals bijvoorbeeld Wadi's en oppervlaktewateren.

Spelen

Het beheer en inrichting van de asset Spelen draagt op de volgende manier bij aan een *klimaatadaptief, duurzaam en circulair Oosterhout*:

Duurzaamheid en circulariteit

- Bij nieuwe sport- en speeltoestellen wordt gekozen voor hoogwaardige en duurzame materialen waarbij zorgvuldig wordt beheerd;
- Bestaande materialen worden zoveel mogelijk hergebruikt.

Straatmeubilair

Het beheer en inrichting van het straatmeubilair draagt op de volgende manier bij aan een *klimaatadaptief, duurzaam en circulair Oosterhout*:

Duurzaamheid en circulariteit

- Met het beheer en onderhoud van het straatmeubilair wordt de levensduur hiervan verlengd, en kan er bespaard worden op nieuwe materialen en energie;
- Bij nieuw te plaatsen straatmeubilair wordt er gekozen voor duurzame en herbruikbare materialen;
- Bestaande materialen worden zoveel mogelijk hergebruikt.

Water

Het beheer en inrichting van water draagt op de volgende manier bij aan een *klimaatadaptief, duurzaam en circulair Oosterhout*:

Klimaatadaptatie

- Goed onderhouden waterhuishouding in Oosterhout draagt bij aan de klimaatadaptatie van de gemeente. De aanwezigheid van oppervlaktewater draagt bij aan het opvangen van extreme neerslag. Tegelijkertijd wordt hittestress in de zomer tegengegaan door de aanwezigheid van water in stedelijke gebieden.

Duurzaamheid en circulariteit

- Het beheer van het water wordt wanneer mogelijk duurzaam uitgevoerd door gebruik te maken van elektrisch gereedschap en duurzaam vervoer;
- Met de aanwezigheid van water wordt een divers leefgebied gecreëerd wat de biodiversiteit ten goede komt.

5.3 Sociale wijkgerichte leefomgeving

De samenleving is in verandering (ontzuiling, veranderende rolpatronen, globalisering etc.). Ook de rol van de overheid is daarbij veranderd. De overheid gaat van nachtwakerstaat, via verzorgingsstaat, naar een participerende overheid. Tegelijkertijd zien we een opkomende roep om meer betekenis te kunnen geven aan de eigen leefomgeving. Dit biedt kansen om van individualisering naar nieuwe sociale structuren te werken, waarbij het gevoel van eigenaarschap een belangrijke intrinsieke motivatie kan zijn om zich in te zetten voor die leefomgeving.

In de toekomstvisie van Oosterhout wordt op verschillende plekken al gesproken over de manier van werken. Daarin is een centrale lijn te ontdekken: burgers praten steeds meer mee over het bestuur van de stad en ze tonen steeds meer initiatieven, die door het gemeentebestuur alleen nog maar gefaciliteerd hoeven te worden.

Het thema Sociale wijkgerichte leefomgeving is naar de volgende ambitie vertaald:

Oosterhout werkt samen met inwoners en partners aan leefbare buurten, wijken en kerkdorpen. De openbare ruimte biedt hierbij ruimte aan initiatieven van inwoners en bedrijven.

- o We werken samen aan het **creëren** van schone, hele en veilige buurten, wijken en kerkdorpen;
- o De gemeente **faciliteert** en **ondersteunt** waar nodig **initiatieven** van **inwoners**;
- o De inwoners zijn aan zet om met **initiatieven** te komen;
- o De gemeente zoekt **aansluiting** met bewoners voor het **beheer** van de openbare ruimte.

Hieronder wordt per subdoel beschreven waar de gemeente met beheer en onderhoud aan wil bijdragen op het gebied van de sociale wijkgerichte leefomgeving.

Groen

Het beheer en de inrichting van het openbaar groen dragen op de volgende manier bij aan de sociale wijkgerichte leefomgeving:

- Bewonersinitiatieven in de openbare ruimte te stimuleren en faciliteren;
- Inwoners medeverantwoordelijk maken voor groen in hun eigen buurt, wijk of kerkdorp;
- Het beheer van de openbare ruimte is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Door adequaat te reageren op meldingen, kunnen meldingen van bijvoorbeeld inwoners snel worden behandeld en opgelost;
- Er wordt geluisterd naar eventuele nieuwe ideeën, wensen en meldingen vanuit inwoners en indien gewenst hiernaar gehandeld.

Wegen

Het wegbeheer draagt op de volgende manier bij aan de *sociale wijkgerichte leefomgeving*:

- Fiets- en wandelpaden dragen bij aan de gezondheid van inwoners en stimuleren sociale interactie in de wijk;
- Goed beheer van wegen zorgt voor een toegankelijke en veilige openbare ruimte voor iedereen, met aandacht voor kwetsbare inwoners;
- Het beheer van de openbare ruimte is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Door adequaat te reageren op meldingen, kunnen meldingen van bijvoorbeeld inwoners snel worden behandeld en opgelost;
- Er wordt geluisterd naar eventuele nieuwe ideeën, wensen en meldingen vanuit inwoners en indien gewenst hiernaar gehandeld.

Openbare verlichting

Het beheer en de inrichting van de openbare verlichting dragen op de volgende manier bij aan de *sociale wijkgerichte leefomgeving*:

- Openbare verlichting zorgt voor een veilig gevoel in de buurt en faciliteert het gebruik van de openbare ruimte in het donker;
- Het beheer van de openbare ruimte is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Door adequaat te reageren op meldingen, kunnen storingen snel worden opgespoord en opgelost;
- Er wordt geluisterd naar eventuele nieuwe ideeën, wensen en meldingen vanuit inwoners en indien gewenst hiernaar gehandeld.

Civieltechnische kunstwerken

Het beheer en de inrichting van de civieltechnische kunstwerken dragen op de volgende manier bij aan de *sociale wijkgerichte leefomgeving*:

- Bewoners kunnen bijdragen en participeren in het beheer en het schoon en werkend houden van civieltechnische kunstwerken;
- Bewonersinitiatieven, zoals het beschilderen van tunnels, worden gefaciliteerd door de gemeente Oosterhout.

Riolering

Riolering draagt op de volgende manier bij aan het thema *sociale wijkgerichte leefomgeving*:

- Het beheer van de riolering draagt bij aan een nette en schone wijk zonder (water)overlast;
- Regenwater wordt zoveel mogelijk verwerkt op eigen percelen. Met een wijkgerichte aanpak wordt dit gestimuleerd en worden inwoners gemotiveerd om een steentje bij te dragen door op eigen terrein voorzieningen te treffen voor infiltratie, buffering of opslag van hemelwater.

Spelen

Het beheer en de inrichting van de asset Spelen draagt op de volgende manier bij aan de *sociale wijkgerichte leefomgeving*:

- Er is aandacht voor spelende kinderen in de woonomgeving en een voldoende en ruim aanbod van de door gemeente aangelegde speelplekken. Dit aanbod moet evenredig over de gehele gemeente verdeeld zijn;
- Betrokkenheid gebruikers: kinderen en jongeren wordt bij elke nieuwe inrichting van openbare speelplekken betrokken;
- Initiatieven vanuit bewoners faciliteren, bij herinrichting waar mogelijk samenwerken met bewoners en ketenpartners;
- Speelplek als ontmoetingsplaats: speelplekken zijn er niet alleen voor spelende kinderen en jongeren. Voldoende en aantrekkelijke speelruimte is tevens goed voor de positieve beleving en leefbaarheid van een wijk en de sociale interactie voor haar bewoners. Vooral jonge kinderen spelen veelal onder toezicht van hun (groot)ouders waardoor ook zij, mits de voorzieningen aanwezig zijn, met elkaar in contact komen. Hiermee krijgen speelplekken ook een belangrijke ontmoetingsfunctie. Hoe beter deze ontmoetingsfunctie wordt gefaciliteerd en gestimuleerd, hoe beter de speelplekken worden gebruikt;
- Er is extra aandacht voor bijzondere doelgroepen (kinderen met een beperking, sporters, jongeren). Er zijn een aantal plekken aangewezen die ingericht worden voor kinderen met een beperking. Hierbij wordt rekening gehouden met het principe 100% welkom, 70% toegankelijk en 50 % bespeelbaar.

Straatmeubilair

Het beheer en de inrichting van het straatmeubilair draagt op de volgende manier bij aan de *sociale wijkgerichte leefomgeving*:

- De aanwezigheid van goed onderhouden straatmeubilair draagt bij aan een sociale leefomgeving, doordat het ontmoetingen stimuleert;
- Door met straatmeubilair extra aandacht te besteden aan inwoners met een handicap is het voor iedereen toegankelijk. Goed gepositioneerd meubilair biedt ook rustmomenten voor mindervaliden;
- Er wordt geluisterd naar wensen en ideeën van inwoners. Initiatieven vanuit bewoners worden gehoord en gefaciliteerd.

Water

Het beheer en de inrichting van water draagt op de volgende manier bij aan de *sociale wijkgerichte leefomgeving*:

- Inwoners worden actief betrokken bij water gerelateerde aspecten, waardoor bewustwording wordt vergroot en omwonenden betrokken worden;
- De gemeente stimuleert en motiveert de inwoners om een bijdrage te leveren aan het lokaal opvangen van neerslag, en hiervoor voorzieningen te treffen op eigen terrein;

- Er wordt snel gehandeld en gereageerd op meldingen, om ernstige gevolgen van wateroverlast zoveel mogelijk te beperken. Communicatie naar de bedrijven en bewoners staat hierbij hoog in het vaandel.

5.4 Woningbouw strategie

Het is belangrijk om als gemeente aantrekkelijk te blijven voor jonge inwoners. Het aantrekken van deze inwoners is van belang om de arbeidsproductiviteit op peil te houden, de dynamiek in de samenleving te behouden en het begunstigt het draagvlak voor gemeentelijke voorzieningen. Een van de weinige middelen waarover gemeenten beschikken om te kunnen sturen op de bevolkingssamenstelling is de woningproductie. Het is een middel om Oosterhout ook in de toekomst aantrekkelijk en leefbaar te houden.

Het thema Woningbouw strategie is naar de volgende ambitie vertaald:

De openbare ruimte in Oosterhout biedt de ruimte om te wonen in een aantrekkelijke en toekomstbestendige leefomgeving.

De woonomgeving sluit aan bij de wensen door:

- o Woningen aan te bieden voor **diverse doelgroepen**;
- o Aandacht te hebben voor het **behoud** van het **dorpskarakter**;
- o Zorgen voor een **aantrekkelijke binnenstad** door leegstaande panden om te vormen naar woonbestemming;
- o Woningen **duurzaam** en **toekomstgericht** in te richten.

Hieronder wordt per asset beschreven waar de gemeente met beheer en onderhoud aan kan bijdragen om het gewenste resultaat voor de *woningbouw strategie*:

Groen

De inrichting en het beheer van het openbaar groen dragen op de volgende manier bij:

- Een groene omgeving draagt bij aan de aantrekkelijkheid en leefbaarheid en verhoogt de ruimtelijke kwaliteit van wijken en de gezondheid van inwoners;
- De inrichting en gebruik van het groen draagt bij aan het behoud van het dorpskarakter;
- Groen draagt bij aan het behouden van lucht en ruimte tussen de gebouwde omgeving;
- Door klimaatadaptief te ontwerpen kan groen bijdragen aan het verkoelen van woningen door direct zonlicht van de gevels weg te houden;
- Met openbaar groen kan een passende omgeving gecreëerd worden bij de verschuiving van functies als kantoren en bedrijven naar extra woningen waarbij leegstand wordt voorkomen.

Wegen

Het wegbeheer in Oosterhout draagt op de volgende manier bij aan de *woningbouw strategie*:

- Wegen dragen bij aan een goede ontsluiting en bereikbaarheid van woningen en voorzieningen;
- Goed onderhouden fiets- en wandelpaden stimuleren gezond gedrag en het terugdringen van het autogebruik in nieuwe en bestaande woonwijken.

Openbare verlichting

Het beheer van de openbare verlichting draagt op de volgende manier bij aan de *woningbouw strategie*:

- Openbare verlichting draagt bij aan verkeersveiligheid, sociale veiligheid en leefbaarheid in de wijken;
- Openbare verlichting draagt bij aan de verbinding tussen nieuwe en bestaande wijken en de binnenstad.

Civieltechnische kunstwerken

Het beheer van de civieltechnische kunstwerken van Oosterhout draagt op de volgende manier bij aan de *woningbouw strategie*:

- Civieltechnische kunstwerken dragen bij aan de bereikbaarheid, leefbaarheid en beleving van nieuwe en bestaande woonwijken;
- Nieuwe civieltechnische kunstwerken worden ingepast in de omgeving, zowel qua locatie als uitstraling.

Riolering

Riolering draagt op de volgende manier bij aan het thema *woningbouw strategie*:

- Bij nieuwbouw wordt het hemelwater zoveel mogelijk (her)gebruikt. Bij de afvoer van hemelwater wordt daarnaast de landelijke voorkeursvolgorde gehanteerd: direct infiltreren in de bodem, afvoeren naar het oppervlaktewater en anders naar een (regenwater)riolering;
- Onnodige belasting van de rioolwaterzuiveringsinstallatie met schoon water wordt zoveel mogelijk beperkt;
- Verontreiniging van grond- en/of oppervlaktewater wordt zo veel mogelijk voorkomen;
- Waar nodig wordt het bestaande rioleringssysteem uitgebreid of aangelegd om afvalwater van de woningen te kunnen inzamelen en transporteren;
- Grondwater wordt gereguleerd op een dusdanige diepte dat woningen en verharding geen schade gaan ondervinden van de grondwaterstand;
- Nieuwe openbare ruimte wordt dusdanig ingericht of opgehoogd dat schade door wateroverlast zo veel mogelijk beperkt wordt.

Spelen

Het beheer van de asset Spelen draagt op de volgende manier bij aan de *woningbouw strategie*:

- Formele en informele sport- en speelplekken in wijken zorgen voor een aantrekkelijke woonomgeving voor opgroeiende kinderen, dat bijdraagt aan Oosterhout als aantrekkelijke familiestad;
- Door de aanwezigheid van sport- en speelvoorzieningen voor verschillende leeftijdsgroepen sluit de woonomgeving aan bij diverse doelgroepen.

Straatmeubilair

Het beheer van het straatmeubilair van Oosterhout draagt op de volgende manier bij aan de *woningbouw strategie*:

- Door het straatmeubilair aan te passen op de wensen van de omwonenden sluit deze aan bij de doelgroep. Meubilair stimuleert ontmoetingen en interactie tussen bewoners en zorgt voor meer ogen en toezicht in de wijken, dat bijdraagt aan sociale veiligheid en Oosterhout als Familiestad;
- In dorpen wordt het straatmeubilair aangepast om zo aan te sluiten bij het dorpskarakter;
- Bij nieuwbouwwijken wordt rekening gehouden met wensen van toekomstige bewoners.

Water

Het beheer van het water in Oosterhout draagt op de volgende manier bij aan de *woningbouw strategie*:

- Water draagt bij aan een toekomstbestendige leefomgeving in bestaande en nieuwe wijken;
- Door het water op de juiste manier te beheren voldoet het water aan gestelde eisen en normen en biedt het een gezonde en veilige leefomgeving;
- Door de aanwezigheid van water in nieuwe wijken wordt bewustwording gecreëerd onder de inwoners, en krijgt men een positievere waterbeleving.

**VERTALING NAAR
BEDRIJFSVOERING**

6

6 Vertaling naar bedrijfsvoering

6.1 Planmatig en professioneel beheer

Het beheer van de openbare ruimte wordt verder vormgegeven conform de principes van planmatig beheer. Dit houdt in dat het beheer en onderhoud planmatig en procesmatig plaatsvindt, conform nevenstaand procesmodel gebaseerd op de PDCA-cyclus (Plan-Do-Check-Act), zie afbeelding. Dit model omvat de belangrijkste taken en verantwoordelijkheden voor het duurzaam in stand houden van de fysieke beheerobjecten in de leefomgeving. Daarbij moeten tal van ambities worden gerealiseerd, zoals in hoofdstuk 5 beschreven.

Areaalgegevens op orde

Van alle beheerobjecten worden de arealen actueel, betrouwbaar en compleet (ABC) gemaakt. Het bijhouden van areaalgegevens en verwerking van mutaties worden structureel geborgd. Voor onze werkprocessen wordt gebruik gemaakt van landelijke basisregistraties zoals de BGT. De beheerarealen worden hieraan gekoppeld.

Inspecties kwaliteit

De kwaliteit van de beheerobjecten wordt bewaakt door middel van periodieke en planmatige inspecties en monitoring.

Meldingen

Bewoners en medewerkers zijn belangrijke ogen en oren bij het beheer van de openbare ruimte. Meldingen vormen eveneens input om zo nodig bij te sturen op de onderhoudskwaliteit en inrichting.

Evaluëren en verbeteren

Door de PDCA-cyclus te doorlopen ontstaat een completer beeld van het beheer en onderhoud van de openbare ruimte in Oosterhout. Hiermee kunnen ambities en beheerkaders indien nodig worden bijgesteld of verder worden genuanceerd. Voorbeelden zijn: extra aandacht in de bijzondere gebieden met hogere gebruiksdruk, arealuitbreidingen of een extra bijdrage aan thema's als duurzaamheid, biodiversiteit of klimaatadaptatie.

Uitvoering van het onderhoud

De projecten uit de integrale meerjarenplanning worden via contracten en aanbestedingen in de markt gezet. Er wordt gestreefd naar een looptijd van contracten van meerdere jaren voor de continuïteit in dienstverlening, stabiele prijsvorming en beperkte inzet voor werkvoorbereiding van de eigen organisatie. Op uitbestede werkzaamheden wordt structureel en planmatig toezicht gehouden.

6.2 De Beheerregisseur

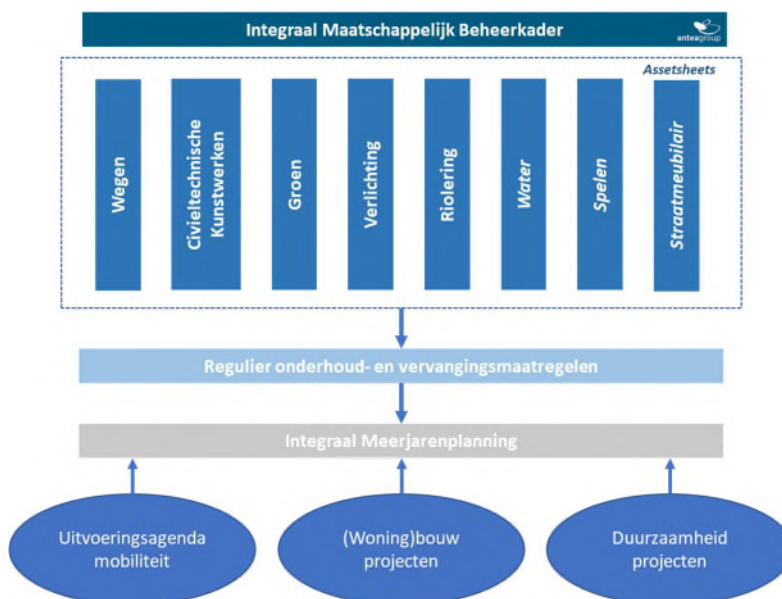
Het belang van een Beheerregisseur wordt steeds duidelijker. Zoals het procesmodel in paragraaf 6.1 laat zien is dit de actor die ten midden van het proces staat. Een beheerregisseur is de integrale koppeling tussen de verschillende assets.

De Beheerregisseur stuurt op het voorbereiden van projecten, grip en stuur houden op de integrale kwaliteit, inspecties en de tevredenheid van inwoners en belanghebbende in Oosterhout. Daarnaast draagt de beheerregisseur actief bij aan de beschreven thema's en stimuleert bedrijven en inwoners om zelf ook actief bij te dragen aan de fysieke leefomgeving.

Met de ontwikkelingen in de wereld van beheer is de invulling van een Beheerregisseur binnen de organisatie een essentiële en onmisbare schakel.

6.3 Van strategie naar operationeel beheer

Om grip en sturing te houden is binnen het beheer van de leefomgeving sprake van plannen op verschillende (asset)niveaus. De voorliggende rapportage en bijbehorende producten omvatten het Integraal Maatschappelijk Beheerkader en de Assetsheets. Onderstaande illustratie geeft weer hoe deze producten zich tot elkaar verhouden:

Hieronder worden de verschillende producten uit de bovenstaande illustratie verder beschreven.

Integraal Maatschappelijk beheerkader

Het Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK) geeft een integraal strategisch beleidskader voor de onderhouds- en vervangingsmaatregelen en de koppeling tussen de betreffende assets en de in dit document beschreven thema's binnen de gemeente Oosterhout.

Assetsheets

In de assetsheets wordt op basis van het Integraal Maatschappelijk Beheerkader per asset inzicht gegeven in de onderhouds- en vervangingsbehoefte. Hierbij wordt ingegaan op de afbakening, het areaal en de leeftijdsopbouw, de huidige kwaliteit, beleving & waardering, beleidsdoelen en ambities, strategie, financiën en aandachtspunten. Met de assetsheets hebben de beheerders voor hun assets inzicht in de aard, omvang en kwaliteit van de objecten. De assetbeheersheets worden periodiek bijgesteld en geactualiseerd.

Integraal Meerjarenplanning

De integrale meerjarenplanning maakt de planning van de projecten in de tijd inzichtelijk. Hierbij vindt integrale afstemming plaats tussen de opgaves van de verschillende beheerobjecten en andere (externe) ontwikkelingen.

Input meerjarenplanning vanuit andere opgaven

Het opstellen van een meerjarenplanning met prioritering en afwegingskader is een complex proces. Een meerjarenplanning moet inzicht geven in de uitvoering van projecten in kader van:

- Het meerjarig cyclisch onderhoud van de openbare ruimte;
- De Uitvoeringsagenda Mobiliteitsvisie;
- De opgave Woningbouwstrategie;
- De opgave Duurzaamheid, Klimaatadaptie en circulariteit;
- De opgave Wijkgericht werken etc.

Voor het meerjarig cyclisch onderhoud wordt bij het opstellen van de Meerjarenplanning Openbare Ruimte gebruik gemaakt van alle data die is opgenomen in het Beheersysteem Openbare Ruimte (BOR). In dit beheersysteem is informatie te vinden over de onderhoudsurgentie van de openbare ruimte. Zo zijn in dit systeem alle resultaten van de jaarlijks onafhankelijk uitgevoerde inspecties opgenomen en worden ook de klachten en meldingen van inwoners en bedrijven geregistreerd.

In de meerjarenplanning krijgen ook de projecten uit de Uitvoeringsagenda van het Mobiliteitsplan, de woningbouwprojecten, de duurzaamheidsprojecten etc. een plek. Immers ook deze projecten raken de openbare ruimte. Afstemming tussen al deze projecten onderling is essentieel. Zo kan mogelijk “werk met werk” worden gemaakt en kan worden gewaarborgd dat de stad en de kerkdorpen bereikbaar blijven.

De meerjarenplanning wordt dan ook een integrale doorkijk, waarin de projecten in de tijd worden geprioriteerd op basis van een aantal afwegingen. Denk hierbij aan:

- Onderhoudsurgentie;
- Verbeteren verkeersveiligheid;
- Vraag/initiatief van bewoners;
- (Politieke) wensen uit nog vast te stellen uitvoeringsagenda Mobiliteitsvisie;
- Relatie/afstemming met ruimtelijke ontwikkelingen (zoals woningbouwontwikkeling);
- Werk met werk maken (zoals vervanging riool nodig dan ook weg aanpakken);
- Aanpak klimaatadaptie;
- Financiële ruimte in begroting;
- Etc.

BIJLAGEN

Bijlage 1: Assetsheets

De volgende assetsheets zijn opgenomen:

- Assetsheet Groen
- Assetsheet Wegen
- Assetsheet Verlichting
- Assetsheet Civieltechnische kunstwerken
- Assetsheet Riolering
- Assetsheet Spelen
- Assetsheet Straatmeubilair
- Assetsheet Water

Afbakening

Dit productblad is gericht op het beheer en onderhoud van het openbaar groen in de gemeente Oosterhout. Hieronder vallen de bomen, cultuurlijke- en natuurlijke beplantingen, hagen, gazons, natuurlijk groen en grassen, bermen, dierenweides en hondenuitlaatplaatsen. Het onderhoud aan speelvoorzieningen valt buiten de scope van de asset Groen.

Areaal

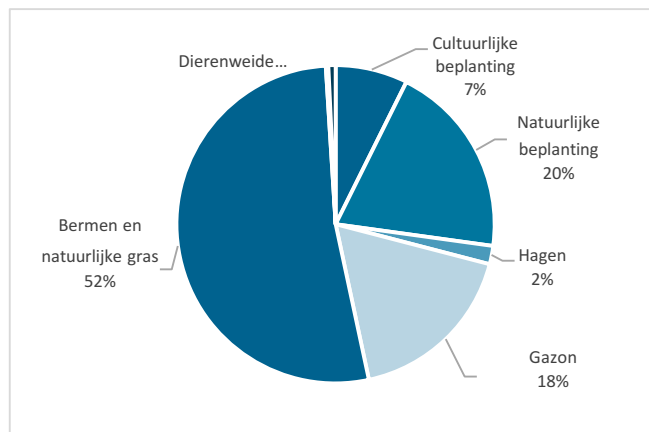
De gemeente beheert zo'n 384 hectare openbaar groen en ruim 32.676 stuks bomen. Het grootste deel van het openbaar groen bestaat uit bermen en natuurlijk gras.

384
hectare groen

De areaalgegevens van het openbaar groen zijn vastgelegd in een integraal beheersysteem (GBI).

32.676
bomen

- Het areaal groen is goed in beeld. De data is goed gevuld: het type groen is in het beheersysteem vastgelegd;
- Het openbaar groen van de gemeente Oosterhout bestaat naast bomen overwegend uit bermen en natuurlijke gras, gevolgd door natuurlijke beplanting, gazon en cultuurlijke beplanting;
- De meest voorkomende boomsoort in Oosterhout is de Quercus robur, de Zomereik (6332 stuks);
- Bermen en natuurlijke gras liggen voornamelijk buiten de bebouwde kom van de gemeente Oosterhout.

Samenstelling areaal	areaal	eenheden
Cultuurlijke beplanting	297.344	m2
Natuurlijke beplanting	803.648	m2
Hagen	74.873	m2
Gazon (met bollen)	735.982	m2
Bermen en natuurlijke gras	1.889.131	m2
Dierenweide	10.916	m2
Hondenuitlaatplaats	29.066	m2
Bomen	32.676	stuks

Tabel 1 Areaal openbaar groen

Huidige kwaliteit

Groen is niet voorspelbaar in haar kwaliteit. Beplanting is pas na een aantal jaar na de aanleg op zijn hoogste kwaliteit waarna er slijtage of veroudering begint op te treden. Daarnaast kan de kwaliteit ook door een gunstig groeiseizoen toenemen of door het optreden van bijvoorbeeld ziekte juist versneld afnemen. Relatief kleine en goedkope onderhoudsmaatregelen zoals snoei of

bemesting kunnen de kwaliteit sterk verbeteren. De bedekking van de bodem in plantvakken of het voorkomen van kale plekken in gazons zijn voorbeelden van kwaliteitsaspecten van het openbaar groen.

De huidige kwaliteit van het groen is als volgt:

- De bomen worden periodiek geïnspecteerd. De inspectiefrequentie is afhankelijk van locatie, groeiomstandigheden en aanwezigheid van eerder geconstateerde gebreken, ziekten of plagen. Van de bomen die recentelijk geïnspecteerd zijn heeft ruim 77% van de bomen geen gebreken, 16% wordt aangemerkt als risicoboom en 7% als attentieboom. Dit betekent dat er een verhoogde inspectiefrequentie van min. 1x per jaar en aanvullende onderhoudsmaatregelen nodig zijn voor deze bomen;
- Voor de beeldkwaliteit van het openbaar groen zijn geen inspectiegegevens beschikbaar. Aan de hand van ontvangen meldingen, klachten en waarnemingen van bijvoorbeeld de eigen dienst worden activiteiten uitgevoerd om de kwaliteit van het groen op het gewenste niveau te houden;
- De technische kwaliteit van het groen wordt jaarrond getoetst. De inboet wordt gepland, dat wat de inboet overstijgt wordt opgenomen in de werkvoorraad en vervolgens in het kader van programmering geprioriteerd.

Beheerkader

Groenvoorzieningen zorgen voor een levendige aankleding van de openbare ruimte, dragen bij aan klimaatadaptatie en bieden ruimte voor recreatie en natuur. Het draagt bij aan de aantrekkelijkheid en leefbaarheid van Oosterhout, maar heeft ook invloed op de gezondheid van inwoners in de woonwijken.

Daarnaast draagt groen ook bij aan de volgende beleidsdoelen:

- **Bruisende binnenstad:** Groen draagt bij aan de aantrekkelijkheid van de leefomgeving. Oosterhout streeft naar meer groen in het stedelijk gebied. (Meer) groen zorgt voor verkoeling, schaduw en heeft een esthetische waarde. In de binnenstad hebben vrij uitgroeiende bomen en plantvakken met toegevoegde sierwaarde de voorkeur. Er wordt extra aandacht besteed aan de conditie en omstandigheden van de groeiplaatsen.
- **Klimaatadaptatie, duurzaamheid, biodiversiteit en circulariteit:** Groen draagt bij aan klimaatadaptatie in de vorm van verkoeling, CO₂ afvang, waterberging, enzovoorts. Bestaand groen dient daarom zoveel mogelijk te worden behouden en versterkt. Het streven van Oosterhout is bij herinrichtingen en nieuwe realisaties zo veel mogelijk groen te realiseren. Ook speelt groen een grote rol voor de biodiversiteit in Oosterhout. Er wordt bij het kiezen van plantsoorten rekening gehouden met het vergroten en versterken van de biodiversiteit in Oosterhout. Het belang van bomen wordt erkend en komt op de eerste plaats bij klimaatadaptatie. De kwaliteiten die bomen leveren op het gebied van klimaatadaptatie zijn in het stedelijk gebied waardevol. De gemeente Oosterhout heeft een voorbeeldfunctie rondom duurzaamheid. Uitvoerende partijen binnen het groenbeheer worden gestimuleerd om zo duurzaam mogelijk het

groenbeheer uit te voeren. Denk hierbij aan de transitie naar elektrische voertuigen en gereedschappen. Kansen voor het (her)gebruik van reststromen worden onderzocht en de samenwerking tussen bedrijven die al circulair ondernemen wordt verder opgezocht.

- **Sociale wijkgerichte leefomgeving:** Oosterhout wil inwoners direct betrekken bij vraagstukken in de leefomgeving. Door inwoners actief te betrekken en gezamenlijk naar de openbare ruimte te kijken ontstaan er kansen om elkaars waarnemingen en wensen te delen. Oosterhout kent al veel bewonersinitiatieven, bijvoorbeeld het ontstaan van geveltuintjes, een voedseltuin, enzovoorts. Wijkgericht werken biedt kansen voor het beheer van de openbare ruimte en vergroot de verbinding met de leefomgeving (publiek en privaat) door de medewerking van betrokken inwoners.
- **Woningbouwstrategie:** De woonomgeving moet aansluiten op de bebouwde omgeving. In de stad is het belangrijk om ruimte/lucht te behouden tussen de gebouwen ten behoeve van de ruimtelijke kwaliteit en aantrekkelijkheid, maar ook de gezondheid en welzijn van de inwoners. Groen draagt hier aan bij. In de dorpen is aandacht nodig voor het behoud van het dorpskarakter. Het groen moet hierop worden aangepast. Bij nieuwbouw wordt er extra aandacht besteed aan het inrichten en beheer van het groen. In plaats van ad hoc beheer wordt het veel meer aan de voorkant van het proces betrokken. Hierbij wordt scherper gedefinieerd wat de inrichtingseisen zijn en duidelijke beheer eisen opgenomen.

De volgende beheeruitgangspunten zijn van toepassing:

- Binnen de gemeente Oosterhout geldt een eenduidig onderhoudsregime, namelijk onderhoudsniveau B;
- Het beheer van bomen is gericht op duurzame instandhouding van het areaal en veiligheid. Beheerachterstand en daarmee kapitaalvernietiging wordt zoveel mogelijk voorkomen. Daarnaast wordt er voldaan aan de wettelijke zorgplicht door het planmatig uitvoeren van boominspecties;
- Het bestaande groen wordt zoveel mogelijk behouden en waar mogelijk versterkt. Alleen snippergroen wordt bij aanvraag afgestoten indien dit mogelijk is en in eigendom gebracht bij bijvoorbeeld inwoners;
- Inwoners worden betrokken bij de inrichting van het openbaar groen. Het is belangrijk om private partijen te betrekken om zo ook niet-openbaar terrein mee te nemen in de klimaatadaptie opgave;
- Initiatieven met betrekking tot beheer van de openbare ruimte door inwoners worden gefaciliteerd, denk hierbij aan het realiseren van geveltuintjes etc.

Strategie

De gemeente Oosterhout hanteert de PLICHT-beheerstrategie. Deze strategie richt zich op het voldoen aan de (wettelijke) onderhoudsplicht voor elk van de voorzieningen in de openbare ruimte. Slechte of (potentieel) gevaarlijke voorzieningen dienen binnen een periode van 3 jaar te

worden hersteld. De financiële ruimte is hierbij maatgevend voor de omvang en inhoud van de onderhoudsmaatregelen.

De beheerstrategie vertaalt zich naar de volgende onderhoudsactiviteiten:

Dagelijks en klein onderhoud

Dagelijks en klein onderhoud is het onderhoud dat zich voornamelijk richt op de verzorging van het groen. Dit is bijvoorbeeld het schoffelen van beplantingsvakken, bladresten verwijderen en het verwijderen van zwerfafval. Dit type onderhoud is vooral bedoeld om het groen netjes en schoon te houden. Dagelijks en klein onderhoud vindt meerdere malen per jaar plaats en heeft in de meeste gevallen nauwelijks invloed op de levensduur van de voorzieningen.

Technisch onderhoud

Technisch onderhoud zijn beheersmaatregelen als snoei- en dunningswerkzaamheden, herstelwerkzaamheden (bijvoorbeeld doorzaaien), maaiwerkzaamheden enzovoorts. Deze maatregelen werken levensduur verlengend en dragen bij aan de technische kwaliteit van het openbaar groen.

Vervanging

Groen is levend materiaal, waarvan de levensduur eindig is. Rehabilitatie (vervanging) vindt plaats aan het einde van de levensduur of wanneer technisch onderhoud geen effect meer heeft op de levensduur van het groen. Wanneer dat moment is, moet blijken uit de praktijk, aan de hand van inspecties en monitoring. Dit hangt af van de soort beplanting en de plaatselijke omstandigheden. We gaan uit van gemiddelde theoretische levensduren (in jaren) welke hieronder staan weergegeven.

Tabel 2 Vervangingstermijnen groen

Object	Vervangingstermijn
Bomen	
• Straat-/laanbomen	
o 1 ^e grootte	70 jaar
o 2 ^e grootte	50 jaar
o 3 ^e grootte	30 jaar
• Lei-/vormboom	50 jaar
• Knotboom	50 jaar
Cultuurlijke beplanting	
• Bodembedekkers en heesters	25 – 30 jaar
• Vaste planten en rozen	15 jaar
Hagen	40-70 jaar
Gazon	40 jaar

Inspectie en monitoring

- Boominspecties vinden structureel plaats in het kader van dagelijks onderhoud. Vanuit deze inspecties komen slechte, gevaarlijke of potentieel gevaarlijke bomen in beeld en wordt daarop actie ondernomen als dat nodig is;
- In de Kwaliteitsvisie Openbare Ruimte is vastgesteld wat de basiskwaliteit moet zijn in Oosterhout. Aan de hand van deze ambities wordt het areaal getoetst bijvoorbeeld o.b.v. van meldingen van inwoners. Indien noodzakelijk wordt het beheer hierop aangepast;
- De beeldkwaliteit wordt niet regelmatig getoetst. Er wordt geen periodieke schouw uitgevoerd. Wel stuurt de toezichthouder het dagelijks onderhoud aan op basis van waarnemingen van bijvoorbeeld inwoners en de eigen dienst;
- De technische kwaliteit van het groen wordt jaarrond getoetst met als streven een keer per vier jaar het gehele areaal te hebben geïnspecteerd. De inboet wordt gepland, dat wat de inboet overstijgt wordt opgenomen in de werkvoorraad en vervolgens in het kader van programmering geprioriteerd.

Taakverdeling

Het onderhoud van het openbaar groen wordt uitgevoerd door drie verschillende partijen: de eigen dienst van Oosterhout, MidZuid (sociaal werkvoorzieningsschap), en aannemers. De taakverdeling van de werkzaamheden is als volgt:

- **De eigendienst** houdt zich voornamelijk bezig met het onderhoud van de bomen en de boomveiligheidscontroles. Momenteel is de eigen dienst verantwoordelijk voor het volgende takenpakket:
 - Afhandelen groenmeldingen;
 - Inspecteren van de bomen;
 - Water geven aan bomen;
 - Snoeiprogramma bepalen;
 - Afvoer van vrijgekomen snoeihout, grasrollen en slootmaaisel;
 - Bladkorven plaatsen en ledigen;
 - Bladcampagne;
 - Opdrachten formuleren en verstrekken;
 - Uitvoering werkzaamheden rondom gazon met raamovereenkomst aannemer;
 - Maaien van gazons in eigen beheer;
 - Slootmaaisel afvoeren Waterschap;
 - Zandpaden egaliseren;
 - Onderhoud in het buitengebied zoals het verwijderen van overhangend groen, blazen van fietspaden en het opschonen van taluds;
 - Overige kleine werkzaamheden.
- **Sociaalwerkvoorzieningsschap MidZuid** wordt ingezet voor het dagelijks onderhoud van het openbaar groen. MidZuid is verantwoordelijk voor het volgende takenpakket:
 - Snoeien van halfheesters;
 - Snoeien van heesters handmatig of machinaal;
 - Knippen van hagen;
 - Dunnen bosplantsoenen;
 - Knotten van knotwilgen, lei- en vormbomen;

- o Onderhoud aan halverharding/gralux-paden;
 - o Onkruidbestrijding op verharding, valgronden, boomspiegels en in plantvakken;
 - o Bijmaaien rondom obstakels en bomen op gazons;
 - o Maaien hondenuitlaatplaatsen;
 - o Ledigen bakken hondenuitlaatplaatsen;
 - o Zwerfafvalbestrijding (papierprikken etc.).
- Door middel van contracten zijn ook **externe partijen** ingeschakeld om bij te dragen aan het onderhoud van het openbaar groen. Deze aannemers zijn verantwoordelijk voor de volgende beheeronderdelen:
 - o Snoeiwerkzaamheden van bomen;
 - o Rooien van bomen;
 - o Bestrijding eikenprocessierups;
 - o Inboet werkzaamheden bomen en beplanting;
 - o Onderhoud aan hekwerken;
 - o Onderhoud gazon (herstel werkzaamheden en renovatie gazon);
 - o Kruidenrijk gras en bermen maaiwerkzaamheden;
 - o Maaiwerkzaamheden vijvers en sloten;
 - o Maaiwerkzaamheden spoorlijn Weststad;
 - o Exoten bestrijding.

Financiën

Bij onderstaand overzicht van budgetten voor het openbaar groen in Oosterhout is onderscheid gemaakt in de huidige beschikbare budgetten en de berekende benodigde budgetten voor onderhoud en vervanging van het groen.

Beschikbaar budget

Onderstaand overzicht geeft de beschikbare budgetten en vervangingsinvesteringen weer voor de planperiode 2023-2027:

Tabel 3 Beschikbare budgetten Openbaar Groen

	2023	2024	2025	2026	2027
Onderhoud	€ 2.284.000	€ 2.284.000	€ 2.284.000	€ 2.284.000	€ 2.284.000
Investeringsplafond	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000	€ 300.000

De gemeente Oosterhout heeft **€ 2.284.000** beschikbaar voor het (dagelijks) onderhoud voor het openbaar groen. Daarnaast is er een investeringsplafond van **€ 300.000** voor de basis vervanging van het groen.

Berekend benodigd budget

Aan de hand van de arealen uit het GBI beheersysteem en de kennisbank van Antea Group is er berekend welke kosten nodig zijn om het openbaar groen in Oosterhout op de gestelde kwaliteitsambitie te onderhouden. In onderstaand tabel is een overzicht gegeven van deze benodigde onderhoudsbudgetten voor de planperiode 2023 t/m 2027. De genoemde bedragen zijn voor zowel het klein (dagelijks) onderhoud als het groot (planmatig) onderhoud opgenomen. Hierbij is gebruik gemaakt van markconforme prijzen en maatregelpakketten met een onderhoudsambitie van beeldkwaliteit B (Prijspeil 2022, GBikennisbank 6.3.8).

Tabel 4 Berekende kosten Antea Group

	2023	2024	2025	2026	2027
Onderhoud	€ 2.200.000	€ 2.200.000	€ 2.200.000	€ 2.200.000	€ 2.200.000
Vervanging beplanting	€ 356.000	€ 356.000	€ 356.000	€ 356.000	€ 356.000
Vervanging bomen	€ 476.000	€ 476.000	€ 476.000	€ 476.000	€ 476.000

Het berekend benodigd onderhoudsbudget voor openbaar groen is **€ 2.200.000** gemiddeld per jaar. Het beschikbaar onderhoudsbudget van Oosterhout is met € 2.284.000 toereikend. Binnen dit beschikbare budget zijn ook andere kosten opgenomen die niet direct onder het beheer en onderhoud van het openbaar groen vallen. Denk hierbij aan bijvoorbeeld de personeelskosten voor de eigendienst. Er zijn voldoende middelen aanwezig zijn om het openbaar groen op ambitieniveau te onderhouden.

Voor de cyclische vervangingskosten is een bedrag van **€ 832.000** berekend. Dit bedrag bestaat uit € 356.000 voor de vervanging van beplanting en ruim € 476.000 voor het cyclisch vervangen van de bomen in Oosterhout. Het totale beschikbare investeringsplafond voor vervangingen van het groen is jaarlijks **€ 300.000**. Dit betekent dat er volgens de berekening een tekort ontstaat van jaarlijks zo'n € 532.000 euro. De exacte vervangingsbehoefte komt voort uit de (kwaliteit)schouw, inspecties en eventuele waarnemingen/meldingen van de bomen en beplantingsvlakken. Echter kan er wel geconcludeerd worden dat het jaarlijkse vervangingsbudget voor het openbaar groen structureel te laag is.

De daadwerkelijke vervangingsbehoefte wordt integraal afgestemd in het JOR. Het JOR maakt gebruik van een integraal budgettair plafond van € 3.740.000. Indien de vervangingsbehoefte van het openbaar groen hoger is dan het bovengenoemde bedrag, dan kunnen hier in het JOR proces integrale afstemming voor worden gevonden om het budgettaire gat te dichten.

Actieplan

Onderstaande acties staan gepland voor de komende planperiode:

- De inwoners van Oosterhout worden mondiger en ze weten de gemeente beter te vinden. Daarnaast ontstaat er een grotere afstand van wat natuur en groen is waardoor ecologische beheerkeuzes niet altijd begrepen worden. Hierdoor neemt de acceptatie van het groen af en worden er meer meldingen gedaan bij overlast. Er moet daarom meer aandacht gaan naar de uitleg over het beheer van de openbare ruimte zodat inwoners weten waarom bepaalde (ecologische)beheerkeuzes worden toegepast;
- Door verschillende buurtinitiatieven binnen het groen neemt de rationaliteit van het beheer af. Op veel verschillende plekken worden initiatieven toegepast en neemt de complexiteit toe. Om te zorgen dat de kwaliteit van het openbaar groen optimaal blijft, is het daarom wenselijk om meer ruimte te scheppen voor de begeleiding van buurtinitiatieven om zo de rationaliteit en kwaliteit van het openbaar groen te waarborgen;
- De meldingen met betrekking tot eventuele problematiek rondom bomen worden geregistreerd. Er is een behoefte om aan de hand van deze meldingen een hinderbeleid op te stellen waarin beschreven wordt waarom bepaalde keuzes in het beheer worden gemaakt die kunnen leiden tot (extra) meldingen vanuit inwoners;
- Het maaibestek wordt opnieuw aanbesteed;
- Door het ontbreken van specifieke vakkennis in onderhoud bij MidZuid lijken ongewenste kruidachtige en houtachtige planten onvoldoende te worden verwijderd waarmee de beoogde beplanting de concurrentie zal verliezen. Dit leidt tot een versnelde afschrijving en een sterke stijging van vervangingskosten. Een inventarisatie van het onderhoud moet meer duidelijkheid geven en er zal met MidZuid een gesprek worden gevoerd hoe deze ontwikkeling kan worden gekeerd;
- Er is een behoefte om het LIOR te actualiseren en hierin duidelijke beheereisen en inrichtingseisen voor het groen in op te nemen.

Afbakening

Dit productblad is gericht op alle openbare wegen in beheer van de gemeente Oosterhout. Hieronder vallen de asfaltverhardingen, elementenverhardingen, betonverhardingen, on- en halfverharde wegen, wegmarkeringen en bermranden.

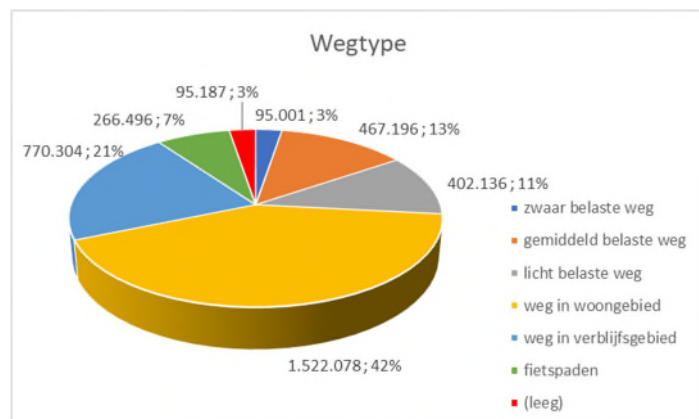

Areaal

De gemeente beheert circa 3,6 miljoen m² aan verharding. 361 strekkende kilometer hiervan bestaat uit verharde rijbanen en 104 strekkende kilometer betreft fietspaden. Het areaal bestaat uit circa 20.500 wegvakonderdelen.

De areaalgegevens van wegen zijn vastgelegd in het beheersysteem (GBI). Kenmerken van het areaal van Oosterhout:

- Circa 2,4 miljoen m² is gemaakt van elementen (verzamelnaam voor klinkers, tegels, straatstenen, etc.), dit is 65% van het totaalareaal. Daarnaast is er nog circa 1,0 miljoen m² asfaltverharding en een kleiner areaal cementbeton verhardingen (circa 60.000 m²). Een kleine 109.000 m² bestaat uit overige verhardingen of is niet bekend. Ten opzichte van landelijke gemiddelde heeft de gemeente Oosterhout relatief veel elementenverharding.
- Het grootste gedeelte van het areaal is gelegen binnen de bebouwde kom (circa 88%).
- De gemeente Oosterhout beheert per inwoner circa 64 m² verharding. Dit sluit aan bij landelijke gemiddelde en komt overeen met andere relatief stedelijke gemeenten.
- De wegbeheerdata zijn niet consistent gevuld in GBI. Er wordt geen uitgevoerd onderhoud bijgehouden en de inspectiehistorie is beperkt beschikbaar. Voor een circa 36% van het areaal is het jaar van aanleg ingeschat.
- De wegen zijn ingedeeld conform CROW wegtype. Het figuur geeft inzicht in het areaal per wegtype.

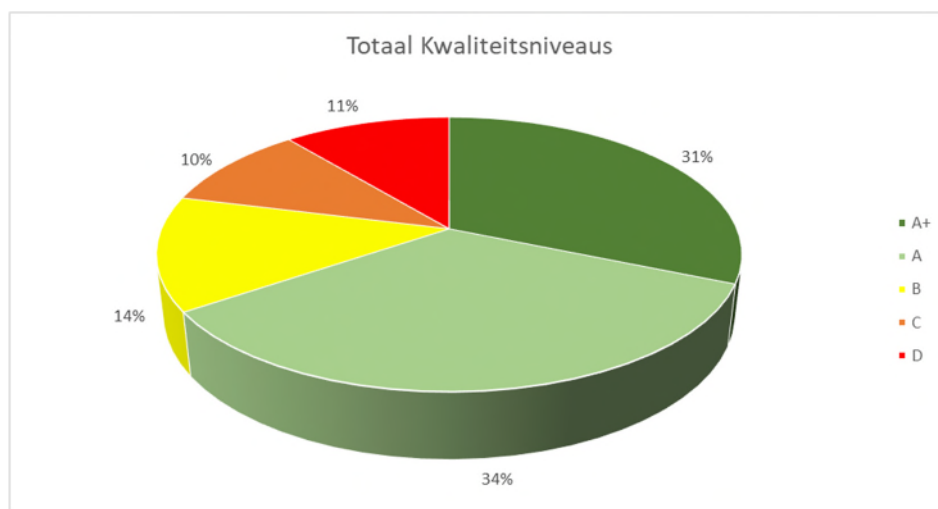
Huidige kwaliteit

Om inzicht te krijgen in de kwaliteit van het totale wegareaal worden inspecties uitgevoerd. Deze inspecties worden uitgevoerd volgens de door het CROW opgestelde en landelijk geaccepteerde methodiek voor de globale visuele inspectie. Per wegvakonderdeel worden de aanwezige schades geregistreerd en geclassificeerd.

De gemeente Oosterhout hanteerde t/m 2021 de methodiek om jaarlijks 1/3 deel van het areaal te inspecteren. In 3 jaar tijd werd het gehele areaal geïnspecteerd. In 2022 is overgestapt op het uitvoeren van 1 keer in de 2 jaar een globale visuele weginspectie op het gehele areaal. Onderstaande figuren en berekeningen zijn gemaakt op basis van de resultaten van de weginspectie 2022.

De schadebeelden en classificatie vanuit de weginspecties zijn met behulp van de CROW beeldmethodiek (publicatie 323) omgerekend naar kwaliteitsniveaus (A+ t/m D). De gemiddelde score conform deze methodiek is het kwaliteitsniveau dat bij 90% van de metingen wordt behaald. Het is gebruikelijk dat het grootste gedeelte van het areaal (ruim) boven de norm scoort. In onderstaande figuur is het kwaliteitsniveau van het totale wegareaal te zien.

Conform deze methodiek wordt er in Oosterhout gemiddeld gescoord op kwaliteitsniveau C/Laag. De hoeveelheid C en D vertegenwoordigen samen 21% van het totale areaal, terwijl het CROW 4 tot 9% voorschrijft voor een B niveau. Deze norm wordt dus niet behaald. Gekeken naar de kwaliteitsniveau per verhardingstype hebben de asfaltverhardingen gemiddeld een betere kwaliteit dan de elementenverharding. De cementbetonverhardingen zijn in goede conditie.

Verhardingstype	Geïnspecteerd areaal (m²)	Gemiddeld kwaliteitsniveau
Asfalt	1.028.607	C/Laag
Cementbeton	61.432	A/Hoog
Elementen	2.361.070	C/Laag
Eindtotaal	3.451.108	C/Laag

Tabel 1 Kwaliteitsniveau per verhardingstype

Beheerkaders

Oosterhout zet in op een duurzame ontwikkeling en instandhouding van wegen, paden en pleinen voor een veilige en comfortabele bereikbaarheid van woningen en voorzieningen. Hiermee wordt bijgedragen aan een functionele en aantrekkelijke leefomgeving.

De asset Wegen draagt op de volgende manier bij aan de beleidsdoelen:

- **Bruisende binnenstad:** Dankzij een goed onderhouden wegareaal draagt het wegbeheer bij aan een goed bereikbare binnenstad. Hierbij wordt er extra aandacht gevestigd op het stimuleren van fietsen en wandelen. Het fietsverkeer naar de binnenstad moet zoveel mogelijk worden gestimuleerd door middel van goed onderhouden fietspaden.
- **Klimaatadaptatie, duurzaamheid en circulariteit:** Door waar mogelijk grijs om te vormen naar groen kan wateroverlast door bijvoorbeeld piekbuien worden beperkt. Door kritisch te kijken naar de inrichting en (waar mogelijk) meer groen te creëren ontstaan er meer mogelijkheden voor regenwater om de bodem te infiltreren. Er wordt in toenemende mate aandacht besteed aan duurzaamheid en circulariteit in het wegbeheer. De wens is om dit in de toekomst verder concreet te maken.
- **Sociale wijkgerichte leefomgeving:** Fiets- en wandelpaden in een aantrekkelijke omgeving dragen bij aan de gezondheid van inwoners. Daarnaast draagt een betere bereikbaarheid en plek om te ontmoeten bij aan het stimuleren van de sociale interactie en cohesie in de wijken van Oosterhout. Mensen weten elkaar beter en makkelijker te bereiken en te ontmoeten. Een goed beheer van wegen zorgt voor een toegankelijke en veilige leefomgeving voor iedereen.
- **Woningbouw strategie:** Goed onderhouden wegen dragen bij aan een goede ontsluiting en bereikbaarheid van (nieuwe) woonwijken, woningen en voorzieningen. Fiets- en wandelpaden worden goed beheert om zo gezond gedrag te stimuleren.

De volgende beheeruitgangspunten zijn van toepassing:

- Als gemiddeld onderhoudsniveau wordt het kwaliteitsniveau B gehanteerd, het zogeheten basisniveau (heel en veilig);
- Voldoen aan de zorgplicht voor wegen (veilig gebruik wegen);
- Bij de uitvoering van het onderhoud houdt Oosterhout zich aan specifiekere wetgeving en richtlijnen, zoals de Wet Milieubeheer, het Bouwstoffenbesluit, de Wet Geluidhinder en de Richtlijn Bebakening en Markering;
- Vervanging/reconstructie van wegen vindt planmatig plaats en wordt zo veel mogelijk gecombineerd tot integrale projecten, waarbij afstemming wordt gezocht met andere disciplines en rekening wordt gehouden met stedelijke ontwikkelingen en algemene bereikbaarheid;
- Er wordt in toenemende mate aandacht besteed aan duurzaamheid binnen het wegbeheer.

Strategie

De strategie voor wegbeheer valt uiteen in meerdere activiteiten:

Klein onderhoud

Op basis van klachten, inspecties en meldingen (vanuit inwoners en eigen dienst) wordt kleinschalig onderhoud uitgevoerd. Het kleinschalig onderhoud elementen is gericht op het verhelpen van plaatselijke verzakkingen en wortelopdruk. Het klein onderhoud elementen wordt vervolgens per ronde uitgevoerd door de aannemer (binnen het raamcontract). Het klein onderhoud aan asfalt en cementbeton wordt één keer per jaar uitgevoerd.

Groot onderhoud

Het groot onderhoud wordt planmatig vormgegeven, hierbij wordt grootschalig onderhoud uitgevoerd aan de weg. Per weg wordt bepaald welke maatregel op welk moment het best passend is. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de input vanuit de weginspectie, de plaatselijke kennis van de beheerder en eventueel repeterende meldingen. De uitvoering van het groot onderhoud wordt middels contracten op de markt ingekocht.

Verzorgend onderhoud

Onder verzorgend onderhoud worden maatregelen verstaan die niet bijdragen aan de technische kwaliteit van de weg, maar puur aan het aanzien of de esthetiek. Hieronder vallen onkruidbestrijding op verharding, straatreiniging/vegen en gladheidsbestrijding. Het verzorgend onderhoud wordt uitgevoerd door Stadsbeheer en MidZuid.

Overige activiteiten en kosten

Naast de kosten voor de verschillende types onderhoud zijn er jaarlijks terugkerende kosten.

Deze bestaan bijvoorbeeld uit:

- Waterschapslasten;
- Beleid en toezicht;
- Onderhoud en toezicht op de havens;
- Markeringen: worden jaarlijks geïnspecteerd en waar nodig opnieuw aangebracht middels programma Markeringen;
- Onderhoud halfverhardingen en onverharde wegen: Herprofileren en uitvullen, uitgevoerd door de afdeling Stadsbeheer;
- Onderhoud aan bermen.

Inspectie en monitoring

De gemeente Oosterhout huurt vanaf 2022 1 keer per 2 jaar een inspectiebureau in dat het wegenareaal inspecteert. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de CROW richtlijnen. Tijdens de inspectie worden de schadebeelden geïnclassificeerd. Eventueel klein onderhoud wordt geregistreerd. De inspectie wordt geborgd in het beheersysteem. Daarnaast wordt door de eigen dienst de kwaliteit van de wegen gemonitord en waar nodig wordt hierop bijgestuurd.

Vervanging/Reconstructies

Het volledig opnieuw aanleggen van wegen worden projectmatig en zoveel mogelijk integraal uitgevoerd.

Financiën

Beschikbaar budget

Onderstaand overzicht geeft de beschikbare budgetten en vervangingsinvesteringen weer voor de planperiode 2023-2027.

	2023	2024	2025	2026	2027
Groot onderhoud	€ 685.000	€ 685.000	€ 685.000	€ 685.000	€ 685.000
Klein onderhoud	€ 377.000	€ 377.000	€ 377.000	€ 377.000	€ 377.000
Verzorgend onderhoud (incl. gladheidsbestrijding en straatreiniging)	€ 490.000	€ 490.000	€ 490.000	€ 490.000	€ 490.000
Overige kosten (beleid en toezicht)	€ 41.000	€ 41.000	€ 41.000	€ 41.000	€ 41.000
Investeringsplafond vervanging	€ 2.830.000	€ 2.830.000	€ 2.830.000	€ 2.830.000	€ 2.830.000

Tabel 2 Beschikbare budgetten Wegen

Het beschikbaar jaarlijks budget voor het groot-, klein- en verzorgend onderhoud van wegen inclusief VAT-kosten is **€ 1.593.000**. Het investeringsbudget bestaat uit drie verschillende posten: Prio-buurtten, aandachtsbuurtten en hoofdwegenstructuur, verkeersveiligheid & wegconconstructies en -renovatie. Het jaarlijks investeringsplafond voor de vervanging van wegen is **€ 2.830.000**.

Benodigd budget korte termijn, 2023 – 2027

Op basis de gecombineerde wegininspectie 2022 is een kwalitatieve onderhoudsplanning opgesteld. Deze geeft op basis van de huidige kwaliteit inzicht in de benodigde budgetten voor groot onderhoud.

	2023	2024	2025	2026	2027
Groot onderhoud					
Asfalt	€ 1.462.529	€ 856.048	€ 228.693	€ 591.911	€ 287.208
Elementen	€ 9.194.270	€ 473.504	€ -	€ 3.666.916	€ -
Cementbeton	€ 56.630	€ 11.243	€ -	€ 1.336	€ -
Totaal groot onderhoud	€ 10.713.429	€ 1.340.794	€ 228.693	€ 4.260.163	€ 287.208
Klein onderhoud	€ 350.000	€ 350.000	€ 350.000	€ 350.000	€ 350.000
Overige kosten	€ 41.000	€ 41.000	€ 41.000	€ 41.000	€ 41.000
Vervanging	-	-	-	-	circa € 3,9 miljoen*

Tabel 3 Berekende benodigde budgetten Wegen

Het gemiddeld benodigd groot onderhoudsbudget voor wegen (incl. 20% staartkosten) is voor de periode 2023-2027 € 3.366.000 per jaar. Het beschikbaar jaarlijks budget voor groot onderhoud van € 685.000 is niet in evenwicht met het benodigde budget.

Geadviseerd wordt op deze theoretische onderhoudsplanning een gedegen maatregeltoets uit te voeren. In deze maatregeltoets worden de voorgestelde maatregelen getoetst op planjaar, maatregelttype, prioriteit en omvang. Tijdens de maatregeltoets wordt bepaald of groot onderhoud of vervanging van de weg noodzakelijk is. De maatregeltoets is de operationele

doorvertaling naar het daadwerkelijke benodigde budget. Hiermee wordt de benodigde vervangings- en onderhoudsbehoefte inzichtelijk gemaakt.

Het benodigd budget voor klein onderhoud is € 350.000, waarmee het jaarlijks beschikbaar budget voor klein onderhoud met € 377.000 ruim voldoende is.

De vervanging van wegen maken onderdeel uit van het JOR. Door middel van de geregistreerde data uit het beheersysteem is er een doorkijk gemaakt op het benodigd vervangingsbudget op (middel)lange termijn. Het totaal wegenareaal van de gemeente Oosterhout vertegenwoordigd een vervangingswaarde van circa € 234 miljoen (circa € 65 per vierkante meter). Op basis van gegenereerde aanlegjaren in het beheersysteem en uitgaande van een gemiddelde levensduur van 60 jaar is jaarlijks voor de vervanging van wegen circa **€ 3,9 miljoen** nodig. Dit is in de bovenstaande tabel in het jaar 2027 opgenomen. De exacte vervangingsopgave wordt bepaald aan de hand van een actuele weginspectie en maatregeltoets.

Het investeringsplafondbudget voor alle vervangingen in de openbare ruimte is **€ 3.632.000** per jaar.

Benodigd onderhoudsbudget (middel)lange termijn, 2027 en verder

Voor de (middel)lange termijn is een cyclische normkostenberekening opgesteld. Deze gaat uit van vaste onderhoudscycli gestart vanaf het jaar van aanleg van de betreffende weg. Voor een aantal wegen zijn de jaren van aanleg ingeschat, dit zodat ze onderdeel uitmaken van de berekening.

De daadwerkelijke kosten van groot onderhoud fluctueren over de jaren. Aan de hand van areaalgegevens en de kennisbank van Antea Group is berekend dat voor de komende 60 jaar gemiddeld **€ 3,0 miljoen** nodig is voor het uitvoeren van groot onderhoud (circa € 0,83 per jaar per vierkante meter). Voor het uitvoeren van klein onderhoud is tussen de **€ 300.000 en € 450.000** per jaar nodig.

Gemiddeld heeft de gemeente Oosterhout ruim **€ 6,9 miljoen** nodig voor het onderhoud en vervanging van de asset Wegen om dit conform kwaliteitsambitie te onderhouden.

Actieplan

Onderstaande acties staan gepland voor komende beheerperiode:

- Opwerken en controle databestand wegen;
- Operationele doorvertaling naar budget door middel van een maatregeltoets:
Uitvoeren maatregeltoets wegen, op basis van gerealiseerde theoretische CROW planning om inzicht te krijgen in daadwerkelijke operationele planning voor groot onderhoud en vervanging;
- In februari 2023 is de daadwerkelijk benodigd groot onderhouds- en vervangingsbudget voor de jaren 2023-2027 inzichtelijk gemaakt;
- Middels deze assetsheet in beeld brengen dat benodigde budget en beschikbare budget niet in evenwicht zijn. Vervolgacties hierop bepalen.

Afbakening

Deze assetsheet is gericht op het beheer en onderhoud van alle openbare verlichting in de gemeente Oosterhout. De openbare verlichting omvat de lichtmasten, armaturen en lampen in beheer bij de gemeente. VRI-masten vallen buiten de scope van deze asset.

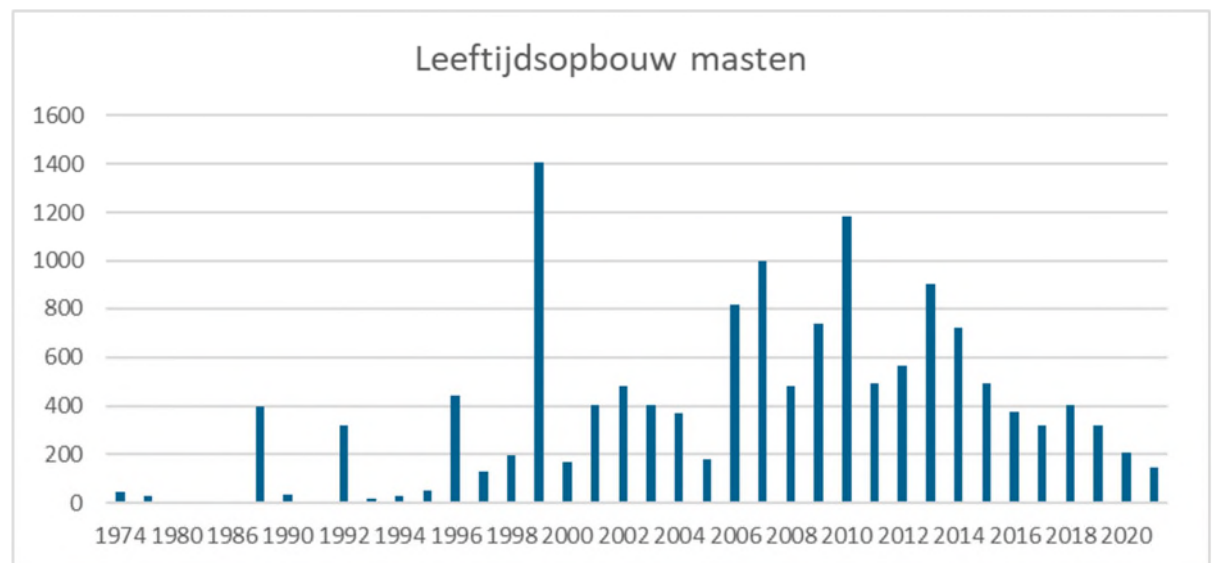
Areaal

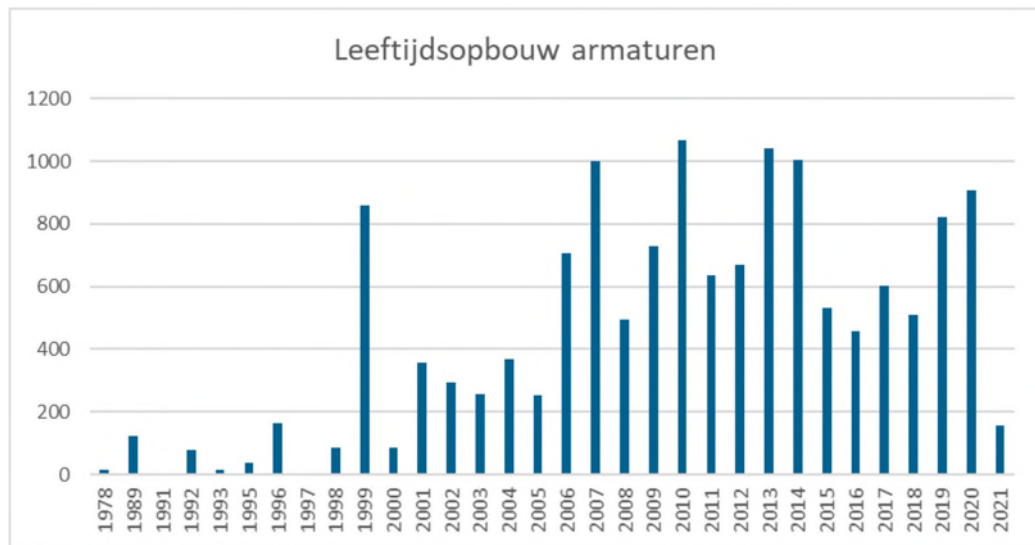
De gemeente beheert circa 13.208 lichtmasten en daarbij behorend 14.189 armaturen.

- Van het totale areaal is ca. 41% LED verlichting;
- 77 masten in het areaal zijn ouder dan de gehanteerde technische levensduur van 40 jaar, dit komt neer op ongeveer 1% van het areaal;
- Circa 10% van de armaturen (1467 stuks) is ouder dan de gehanteerde technische levensduur van 20 jaar.

De areaalgegevens van de openbare verlichting zijn vastgelegd in het beheersysteem MOON. Dit wordt actueel gehouden en aangevuld, zodat er op elk moment een goed overzicht is van de openbare verlichting in Oosterhout.

De onderstaande grafieken geven de leeftijdsopbouw van de masten en armaturen weer:

Huidige kwaliteit

De kwaliteit van de openbare verlichting kenmerkt zich als volgt:

- Het areaal is relatief jong; slechts een beperkt aantal masten en armaturen is ouder dan de theoretische levensduur. Deze masten en armaturen zijn opgenomen in integrale projecten en worden aldaar vervangen;
- Jaarlijks wordt een vast deel van het areaal vervangen; op deze manier wordt het kwaliteitsniveau van de masten en armaturen in Oosterhout zo hoog mogelijk gehouden.

Beheerkaders

De openbare verlichting draagt bij aan meerdere beleidsdoelen:

- **Klimaatadaptatie, duurzaamheid en circulariteit:** Indien armaturen worden vervangen wordt er gekozen voor lichtbronnen met een extreem lange levensduur. Daarnaast speelt openbare verlichting een rol bij de energietransitie in Oosterhout. In Oosterhout wordt sinds 2012 LED al standaard toegepast in de openbare ruimte om zo onder andere het energieverbruik te verminderen. Om materiaalverspilling tegen te gaan worden goede oude armaturen omgebouwd naar LED armaturen. Dit wordt door de werknemers van de gemeente Oosterhout gedaan. Bij grootschalige vervangingen worden masten en armaturen die nog goed functioneren bewaard en achtergehouden om later voor eventuele calamiteiten of storingen elders te hergebruiken.
- **Bruisende binnenstad:** Goede openbare verlichting draagt bij aan een veilige en goede verbinding van en naar de binnenstad. Openbare verlichting draagt ook bij aan de aantrekkelijkheid en sfeer van de binnenstad door het gebruik van duurzaam hoogwaardig materiaal. Denk hierbij aan goed werkende en esthetisch hoogwaardige verlichting rondom plekken waar mensen samenkomen, horecaondernemingen en winkelstraten. Goede verlichting op plekken waar het 's avonds rustig is, draagt bij aan het veiligheidsgevoel van inwoners in Oosterhout. Politie en handhaving heeft de mogelijkheid om de verlichting op afstand te besturen via het platform *Light Override*.

- **Sociale wijkgerichte leefomgeving:** Het beheer van de openbare ruimte is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van inwoners, ondernemers en gemeente. Door adequaat te reageren op meldingen van inwoners kunnen storingen snel worden opgespoord en opgelost. Door onder andere het gebruik van de Wijkmakelaars blijft er (direct) contact met de inwoners. Zo wordt er geluisterd naar eventuele nieuwe ideeën, wensen en meldingen vanuit inwoners en indien gewenst hiernaar gehandeld.
- **Woningbouwstrategie:** Openbare verlichting draagt bij aan een fijne leefomgeving en verbinding van (nieuwe) wijken met bijvoorbeeld de binnenstad. Op plekken waar veel mensen samen komen wordt een hogere verlichtingssterkte toegepast. Door middel van *Smartcity* verlichtingsarmaturen kan op afstand de verlichting in de (woon)wijken worden geregeld en ingezien. Hierdoor kan de verlichting per locatie worden aangepast en kunnen storingen snel worden behandeld.

De volgende beheeruitgangspunten zijn van toepassing:

- De openbare verlichting voldoet aan wettelijke kaders en regelgeving;
- Benutten van energiebesparingskansen door het toepassen van energiezuinige LED in openbare verlichting waar mogelijk;
- Standaard keuze bij vervanging materiaal zijn armaturen met een extreem lange levensduur;
- Het volgen van de landelijke norm ROVL 2011 wat betreft het verlichten van de openbare ruimte in de gemeente Oosterhout;
- Standaardisatiehandboek Openbare Verlichting: eenduidig.

Strategie

Onderhoud

De afdeling Projecten Buiten is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de openbare verlichting. Het onderhoud is uitbesteed aan een externe partij die is gekozen via een openbare aanbesteding voor een periode van 5 jaar. Het onderhoud bestaat uit periodiek onderhoud en correctief onderhoud. Alle verlichting moet aan hetzelfde onderhoudsniveau en elektrische veiligheid voldoen (NEN3140).

Vervanging

De grote achterstand op de vervanging van de openbare verlichting die Oosterhout had aan begin 2014 is opgelost. Sindsdien wordt elk jaar 5 procent van het areaal planmatig vervangen waardoor er op het heden geen vervangingsachterstand bestaat. Hierbij worden keuzes gemaakt op basis van leeftijd, energieverbruik en integraliteit. Vervanging vindt in sommige gevallen plaats op basis van functie (ROVL2011).

De technische levensduur van lichtmasten bedraagt gemiddeld 40 jaar en die van de armaturen op deze masten zo'n 20 jaar.

Indien mogelijk worden de te vervangen masten en armaturen binnen integrale projecten aangepakt.

Inspectie en monitoring

De kwaliteit van de openbare verlichting wordt gemonitord:

- Op basis van de registratie van klachten en meldingen van bewoners;
- Door middel van continu toezicht vanuit signalen van medewerkers binnen de eigen organisatie;
- Met kwaliteitscontroles van de verlichtingsobjecten ter voorbereiding op de schilder- en remplacerondes.

(Data)beheer

- Het areaal wordt bijgehouden in het beheersysteem MOON. De data is actueel en bevat vrijwel geen hiaten;
- Meldingen komen binnen via de melddesk en worden direct verwerkt in MOON en automatisch doorgestuurd naar de aannemer.

Financiën

In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de huidige onderhoudsbudgetten voor de asset Openbare Verlichting voor de planperiode 2023 t/m 2027. Deze bedragen zijn gebaseerd op het beleidsplan Openbare Verlichting die geactualiseerd gaat worden. De genoemde bedragen zijn voor zowel het klein (dagelijks) onderhoud als het groot (planmatig) onderhoud opgenomen. Dit zijn alle kosten die aan het daadwerkelijk uitvoeren van onderhoud kunnen worden toegerekend. Personeelskosten, kapitaallasten en kosten voor het beheer die niet direct betrekking hebben op het uitvoeren van onderhoud zijn hierin niet meegenomen.

	2023	2024	2025	2026	2027
Onderhoud	€ 241.276	€ 241.276	€ 241.276	€ 241.276	€ 241.276
Vervangen	€ 277.000	€ 277.000	€ 277.000	€ 277.000	€ 277.000

Tabel 1 Budgetten openbare verlichting

De gemiddelde jaarlijkse vervangingsbudget voor de asset openbare verlichting is **€ 277.000**.

Er zijn een aantal aandachtspunten voor de komende tijd. Alhoewel het stroomgebruik door het toepassen van duurzame techniek omlaag is gegaan, is de stroomprijs gestegen. Hierdoor worden er meer kosten gemaakt.

Wat betreft de vervangingen bestaat het knelpunt dat leveringen niet snel door komen. Hierdoor ontstaat er een vertraging in vervangingen. Deze ontwikkeling kan tegenstrijdig zijn met het verwachtingspatroon van de inwoners van Oosterhout, wat kan leiden tot meer meldingen en/of klachten.

Actieplan

Onderstaande actie staat gepland voor komende planperiode:

- In 2022 is de nieuwe aanbesteding gepland.

Afbakening

Deze assetsheet is gericht op het beheer en onderhoud van civieltechnische kunstwerken. De asset civieltechnische kunstwerken omvat de (kleine)bruggen, tunnels, viaducten en geluidschermen. Kust- en oeverwerken vallen buiten de scope van deze assetsheet.

Areaal

De gemeente Oosterhout beheert 56 stuks civieltechnische kunstwerken. Deze bestaan uit:

- 3 tunnels*
- 8 bruggen
- 2 viaducten
- 4 geluidschermen
- 39 kleine bruggen

56
Stuks
civieltechnische

**Momenteel is er een fietstunnel bij de rotonde Bromtol in aanleg. Deze is nog niet meegeteld in het areaal.*

Huidige kwaliteit

De visuele inspecties van de civieltechnische kunstwerken vinden 1x per 5 jaar plaats. Hierbij wordt er gelet op duidelijk zichtbare schades en gebreken aan de kunstwerken. Wanneer er bij een visuele inspectie blijkt dat er dusdanige schades en/of gebreken zichtbaar zijn dat er behoefte is aan een nader onderzoek, dan wordt dit door de inspecteur aan de gemeente doorgegeven.

Jaarlijks wordt er bij de inspectie gevraagd om een planning voor de komende 10 jaar. Na 5 jaar worden de overige 5 jaar van de planning geactualiseerd.

De openbare ruimte van Oosterhout moet voldoen aan beeldkwaliteit B. Deze ambitie geldt ook voor het verzorgend onderhoud aan civieltechnische kunstwerken.

Het benodigde onderhoud aan de civieltechnische kunstwerken om te voldoen aan de kwaliteitseisen van Oosterhout is in beeld en reeds ingepland.

De tunnelbak van de Bovensteweg in Oosterhout is een punt dat aandacht blijft vragen. Om de veiligheid en kwaliteit te garanderen wordt hier blijvend gemonitord en wordt er indien nodig actie ondernomen.

Beheerkaders

De civieltechnische kunstwerken dragen als volgt bij aan de beleidsdoelen:

- **Bruisende binnenstad:** Civieltechnische kunstwerken dragen bij aan de bereikbaarheid en beleving van de binnenstad. De civieltechnische kunstwerken worden daarom doelmatig, duurzaam en effectief onderhouden. Er wordt gekozen voor hoogwaardige materialen van kunstwerken in de binnenstad. Daarnaast worden de civieltechnische

kunstwerken in de binnenstad op een hoger niveau onderhouden (A niveau) voor de beleving;

- **Klimaatadaptatie, duurzaamheid en circulariteit:** Civieltechnische kunstwerken dragen bij aan het thema duurzaamheid. Door het onderhoud te richten op het verlengen van de levensduur en de onderhoudscyclus kan er bespaard worden op materialen en energie. Er wordt gekozen voor meer duurzame en herbruikbare materialen. Bestaande standaard kunstwerken worden zoveel mogelijk modulair gemaakt. Dit maakt het onderhoud duurzamer en zorgt er voor dat er minder moet worden vervangen en civieltechnische kunstwerken met kleine reparaties langer meekunnen;
- **Sociale wijkgerichte leefomgeving:** Initiatieven vanuit bewoners, zoals het beschilderen van tunneltjes worden door de gemeente gefaciliteerd. Dit gebeurt bijvoorbeeld door materialen beschikbaar te stellen. Door dit soort initiatieven te faciliteren dragen civieltechnische kunstwerken bij aan de beleving van de openbare ruimte en het stimuleren van de sociale cohesie in de woonwijken;
- **Woningbouw strategie:** Civieltechnische kunstwerken dragen bij aan de bereikbaarheid en beleving van nieuwe woonwijken. Nieuwe kunstwerken moeten goed worden ingepast in de omgeving, zowel qua locatie als qua uitstraling.

De volgende beheeruitgangspunten zijn van toepassing:

- Door juist beheer en onderhoud uit te voeren wordt voldaan aan de gestelde wet- en regelgeving zoals de Wegenwet, de Wegenverkeerswet en het Nieuw Burgerlijk Wetboek;
- Bij de uitvoering van onderhoud en overige werkzaamheden wordt rekening gehouden met specifiekere wetgeving en inrichtingslijnen, zoals te vinden zijn in de wet Milieubeheer, Flora- en faunawet en Waterwet;
- De civieltechnische kunstwerken moeten voldoen aan de beeldkwaliteitsambitie niveau B van de kwaliteitscatalogus CROW. Bij uitvoering van de inspectie wordt op deze norm getoetst;
- Bij grootschalige ingrepen wordt actief omgevingsmanagement toegepast om zo inwoners, bezoekers en bedrijven tijdig te informeren en te betrekken bij het project.

Strategie

De gemeente Oosterhout wil een duurzame ontwikkeling en instandhouding van de civieltechnische kunstwerken voor een veilige en comfortabele bereikbaarheid van woningen en voorzieningen in Oosterhout. Om deze doelstelling te bewerkstelligen voert de gemeente onderhoud uit. Op basis van inspectieresultaten worden de onderhoudsmaatregelen in volgorde van urgentie uitgevoerd. Daarnaast worden er ook maatregelen uitgevoerd op basis van ontvangen meldingen (zowel van inwoners, als de eigen dienst). Deze maatregelen worden toegevoegd aan de bestaande set en uitgevoerd op basis van urgentie. Wanneer nodig wordt de reparatie direct uitgezet of door de eigen dienst van de gemeente (dagelijks beheer/ gemeentewerf) uitgevoerd.

In het onderhoud van civieltechnische kunstwerken maken we onderscheid tussen klein, verzorgend en groot onderhoud en vervangingen.

Klein en verzorgend onderhoud

Het klein onderhoud aan civieltechnische kunstwerken bestaat voornamelijk uit de werkzaamheden die levensduur verlengend werken. Denk hierbij aan kleine reparaties, zoals het vervangen van planken.

Verzorgend onderhoud heeft betrekking tot het schoonhouden van de kunstwerken. Denk hierbij aan het reinigen van civieltechnische kunstwerken.

Zowel het klein als verzorgend onderhoud komt voort uit de 5-jaarlijkse inspecties en worden ingepland met behulp van de meerjarenplanning.

Groot onderhoud

Het grote onderhoud komt voort uit de 5-jaarlijkse inspecties en bestaat bijvoorbeeld uit de complete vervanging van de deklaag in tunnels of het vervangen van leuningen.

Vervanging

Zodra civieltechnische kunstwerken niet meer in stand gehouden kunnen worden door middel van klein of groot onderhoud, is het desbetreffende kunstwerk aan het einde van de technische levensduur. Het kunstwerk dient dan te worden vervangen. Wanneer kunstwerken vervangen worden is afhankelijk van de meest recente gegevens die voortkomen uit de 5-jaarlijkse inspecties.

Zodra uit de inspecties blijkt dat vervanging nodig is wordt dit in de meerjarenplanning opgenomen. Mits het mogelijk is om dit binnen de budgetten uit te voeren, wordt deze planning jaarlijks uitgevoerd en wordt er indien mogelijk zelfs werk in het planjaar naar voren gehaald om zo tijdig een kunstwerk te vervangen.

Onderstaande afschrijvingstermijnen worden gehanteerd bij de vervanging van civieltechnische kunstwerken. Dit zijn theoretische levensduren. Inspecties zijn altijd leidend. Soms kan een kunstwerk korter (zoals bijvoorbeeld houtmateriaal) of zelfs langer meegaan.

- Aanleg 60 jaar;
- Mechanisme 25 jaar.

Inspectie en monitoring

Door dagelijks gebruik, weersinvloeden en eventuele calamiteiten kan er schade ontstaan aan civieltechnische kunstwerken. Schades aan kunstwerken kunnen, wanneer er geen onderhoud wordt uitgevoerd, leiden tot gevaarlijke situaties waardoor de verkeersveiligheid in het gedrang komt. Dit kan aansprakelijkheid op grond van art: 6:174 van het Burgerlijk Wetboek tot gevolg hebben.

Om te zorgen dat de kwaliteit van civieltechnische kunstwerken goed in beeld blijft en tijdig kan worden onderhouden, is het van belang dat er regelmatig een inspectie wordt uitgevoerd. Met name de inspectie van verhardingen moet met enige regelmaat worden uitgevoerd. Bij de inspecties wordt per keer een vaste groep kunstwerken geïnspecteerd. Deze groepen zijn als volgt verdeeld:

- Grote civieltechnische kunstwerken;
- Kleine civieltechnische kunstwerken.

Elke vijf jaar worden alle civieltechnische kunstwerken in Oosterhout geïnspecteerd.

Financiën

In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de huidige onderhouds- en vervangingsbudgetten voor de planperiode 2023 t/m 2027. De genoemde bedragen zijn voor zowel het klein (dagelijks) onderhoud als het groot (planmatig) onderhoud opgenomen. Dit zijn alle kosten die aan het daadwerkelijk uitvoeren van onderhoud kunnen worden toegerekend. Personeelskosten, kapitaallasten en kosten voor het beheer die niet direct betrekking hebben op het uitvoeren van onderhoud zijn hierin niet meegenomen.

	2023	2024	2025	2026	2027
Onderhoud	€ 73.500	€ 73.500	€ 73.500	€ 73.500	€ 73.500
Vervangen	€100.000	€100.000	€100.000	€ 100.000	€100.000

Tabel 1 Budgetten civieltechnische kunstwerken

Het jaarlijks onderhoudsbudget bedraagt **€ 73.500** per jaar. Het vervangingsbudget bedraagt jaarlijks **€ 100.000**.

Er zijn enkele grote kunstwerken die de komende 20 jaar tegen het einde van hun levensduur lopen en hiermee grote financiële consequenties voor het vervangingsbudget met zich mee zullen brengen. Het gaat hierbij om de volgende kunstwerken:

- 003 Oosterheidebrug;
- 004 Bredasebrug;
- 005 Tilburgsebrug;
- 006 Bergsebaan;
- 007 Pasteurlaan;
- 008 Bovensteweg-Hoofseweg;
- 009 Bovensteweg-Statendamweg;
- 010 West Stad Brug.

De exacte financiële consequenties voor het vervangingsbudget van deze bovenstaande kunstwerken wordt onderzocht en verder in beeld gebracht.

Actieplan

Onderstaande acties staan gepland voor komende planperiode:

- De komende 20 jaar zullen meerdere grote kunstwerken aan het einde van hun levensduur komen. Gezien de grote vervangingskosten hiervan dient er tijdig rekening mee te worden gehouden en budget voor gereserveerd worden. Deze financiële consequenties worden onderzocht;
- Er bestaan een aantal objecten in Oosterhout waarvan de beheerder niet duidelijk is. De komende tijd wordt bepaald wie verantwoordelijk is voor het beheer van deze objecten. Dit zijn bijvoorbeeld muurtjes, trappen etc. Hierover worden afspraken gemaakt met de verschillende assetbeheerders;
- Civieltechnische kunstwerken zijn nog niet volledig opgenomen in het beheersysteem GBI. Dit wordt de komende beheerperiode ingevoerd.

Afbakening

Het beheerdomein riolering is gericht op een gezonde en klimaatbestendige leefomgeving door goed om te gaan met inzameling en transport van afvalwater en hemelwater. Het beheerdomein omvat riolering (vrij verval en mechanisch), met pompen, gemalen, randvoorzieningen en waterbergende voorzieningen.

Areaal

De gemeente beheert ruim 440 kilometer riolering. Het areaal bestaat uit gemengde riolering, gescheiden riolering, verbeterd gescheiden riolering, drukriolering en persleidingen.

440

Kilometer riool

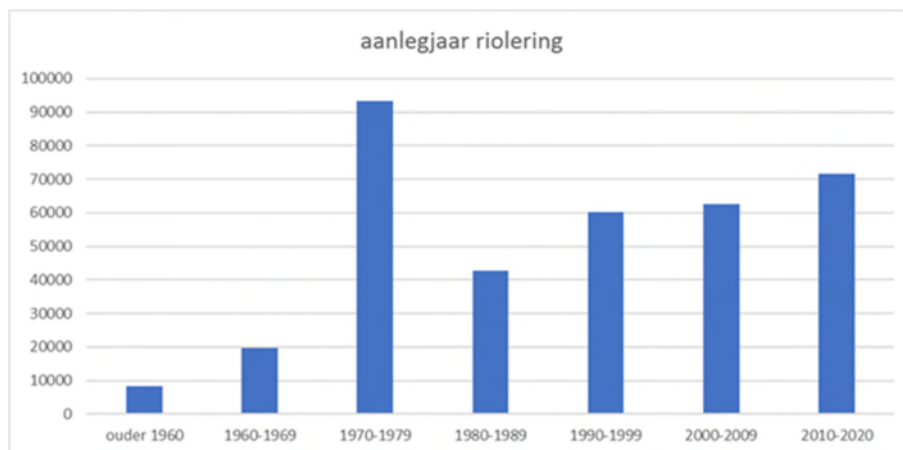
De kernen van de gemeente Oosterhout zijn voor het grootste deel gemengd gerioleerd. In de nieuwere woonwijken zijn vaak al (verbeterd) gescheiden rioolstelsels aangelegd (bijvoorbeeld Vrachelen Noord, Vlindervallei en De Contreie). Ook de bedrijventerreinen zijn voorzien van verbeterd gescheiden riolering.

Onderstaande tabel geeft het totale areaal weer waar de gemeente Oosterhout beheer en onderhoud over uitvoert:

Samenstelling	Totaal	Eenheid
Vrijvervalriolering		
Hoofdrinol gemengd	206	km
Hoofdrinol vuilwater	59	km
Hoofdrinol regenwater	93	km
Infiltratierinol	9	km
Overstorten gemengd stelsel	19, waarvan 10 met telemetrie	stuks
Overstorten (verbeterd) gescheiden stelsel	71, waarvan 5 met telemetrie	stuks
Bergbezinkvoorzieningen (randvoorziening)	6	stuks
Bergingsbak	1	stuks
Mechanische riolering		
Pompunits	223	stuks
Gemalen vuilwater	32	stuks
Gemalen hemelwater	26, waarvan 24 met telemetrie	stuks
Drukriolering (excl. Verzamelleidingen)	53	km
Persleiding	20	km
Overige voorzieningen		
Hydraulische schuiven	3	stuks
Straat- en trottoirkolken - kolkenzuiger	20674	stuks
Straat- en trottoirkolken - handmatig	1274	stuks

Tabel 1 Samenstelling areaal

Onderstaande grafiek laat de leeftijdsopbouw van de vrijverval riolering zien. Met het grote aantal riolen vanuit 1970-1979 is de verwachting dat er binnen nu en 10 jaar een vervangingspiek aankomt. Deze vervangingspiek is gebaseerd op theoretische levensduren. De piek kan in werkelijkheid afvlakken door bijvoorbeeld (eerder of later) te vervangen op basis van actuele inspecties.

Huidige kwaliteit

De kwaliteit van de vrijverval riolering wordt bepaald op basis van inspecties. Van nagenoeg alle riolen zijn inspectiegegevens beschikbaar. Ieder jaar wordt zo'n 8 procent van het areaal geïnspecteerd, wat neerkomt op een 12-jarige cyclus. Inspectiegegevens zijn hiermee maximaal 12 jaar oud. Deze beelden laten zien dat de toestand van de vrijvervalriolering acceptabel te noemen is.

In de loop der jaren zijn er verspreid over het gehele rioolstelsel diverse meetinstallaties geplaatst die het daadwerkelijk functioneren van de riolering registreren. Te denken valt daarbij aan peilniveau meters bij overstorten, debietmeters bij rioolgemalen en verschillende neerslagmeters. Er wordt het nodige aan meetdata verzameld. Op objectniveau (gemalen) vindt hierbij ook structureel analyse plaats. Op systeemniveau en bij specifieke vragen rondom riooloverstorten vindt dit op ad-hoc basis plaats.

Beheerkaders

De gemeente Oosterhout streeft een duurzame, doelmatige en toekomstgerichte invulling van de rioleringszorg na, waarin bescherming van de volksgezondheid, behoud van droge voeten en een goede kwaliteit van grond- en oppervlaktewater gewaarborgd zijn.

De volgende beheeruitgangspunten zijn van toepassing:

- **Bruisende binnenstad:** In de toekomst wordt het naar verwachting nog essentiëler om een goed ingericht afwateringssysteem te hebben binnen het stedelijk gebied. Om overlast vanuit toekomstige projecten in de binnenstad beperkt te houden ligt de nadruk bij deze projecten op werk met werk maken. Aandachtspunt hierbij is dat een verschillend aantal riolen in het Arendshof onbenaderbaar is voor inspecties en onderhoud, omdat deze onder de betonnen winkelvloer zijn gesitueerd.

- **Klimaatadaptie, duurzaamheid en circulariteit:** Als het regent in de gemeente Oosterhout watert het meeste hemelwater nog af via een gemengde riolering; dit water wordt direct afgevoerd naar de rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI). Door verandering van het klimaat wordt het bestaande rioolstelsel steeds zwaarder op de proef gesteld. Buien worden heviger en duren langer. Hierdoor neemt het risico op wateroverlast toe. Het blijven vergroten van de ondergrondse voorzieningen (riolering) is daarbij geen realistische optie: dat wordt uiteindelijk te kostbaar. Om ook in de toekomst droge voeten te houden, wordt landelijk de volgende voorkeursvolgorde aangehouden: infiltreren waar het kan, bufferen waar mogelijk en als het niet anders kan afvoeren. Oosterhout sluit hierbij aan waarbij duurzaamheid in de te kiezen oplossingen centraal staat. Betonnen (minder flexibele) voorzieningen worden waar mogelijk voorkomen, makkelijk aan te passen bovengrondse voorzieningen (bijv. wadi's en oppervlaktewater) hebben de voorkeur.
- **Sociale wijkgerichte leefomgeving:** De perceeleigenaar is volgens de Waterwet verantwoordelijk voor de verwerking van regenwater op zijn eigen perceel. Met een wijkgerichte aanpak wordt er gestimuleerd en gemotiveerd om een steentje bij te dragen door op eigen terrein voorzieningen te treffen voor infiltratie, buffering of opslag van hemelwater.
- **Woningbouwstrategie:** Bij nieuwbouw wordt, waar mogelijk, het hemelwater afgevoerd via regenwaterriolering, geïnfiltreerd in de bodem of afgevoerd worden naar het oppervlaktewater. Onnodige belasting van de rioolwaterzuiveringsinstallatie met schoon water is hiermee te beperken.

Strategie

De beleidsdoelen en ambities uit de beleidsvisie vertalen zich in de volgende beheerstrategie:

Onderhoud

Door middel van onderhoud (reinigen, smeren, frezen, etc.) van de voorzieningen blijft het functioneren van het rioleringssysteem gewaarborgd. Reparatie vindt met name plaats op basis van inspectieresultaten en op basis van klachten. Wanneer de reparatiekosten lager zijn dan 66% van de vervangingskosten, wordt gekozen voor repareren. Bij hogere kosten gaat de gemeente over op vervangen. Het aantal al aanwezige reparaties speelt in de afweging ook een rol, een riool kan niet oneindig gerepareerd worden. Het doel van reparatie is meestal het verhelpen van een acuut probleem of het uitstellen van een rioolvervanging. Voor een deel zijn het geplande werkzaamheden die worden opgenomen in het rioolreparatieprogramma.

Onderhoud van de verschillende rioolobjecten vindt plaats volgens het onderstaande schema:

• Reinigen en inspecteren inzamelriolen	Dwa: 1x per 12 jaar
Hwa: 1x per 18 jaar
• Reinigen en inspecteren transportriolen	Dwa: 1x per 6 jaar
Hwa: 1x per 9 jaar
• Kolken zuigen	1x per jaar
• Reiniging gemalen	1x per jaar
• Reiniging drukriolering	1x per 2 jaar
• Reinigen bijzondere voorzieningen	1x per jaar

Reiniging

Het reinigen van de riolering, randvoorzieningen en de kolken wordt uitbesteed. Het reinigingsbedrijf draagt zorg voor de afvoer van het vrijkomende rioolslib of kolkafval naar een gecertificeerd verwerkingsbedrijf. Het reinigen van de riolering of kolken wordt plaatselijk frequenter uitgevoerd als de situatie daar om vraagt.

Inspectie en monitoring

Het inspecteren van de vrijverval riolering gebeurt met een rijdende inspectiecamera en wordt ingepast in het reinigingsschema. Ieder jaar wordt circa 8% van de vuilwaterriolering inwendig geïnspecteerd en beoordeeld. Hierbij moet eenmaal in de 12 jaar het gehele areaal zijn geïnspecteerd. Regenwaterriolen worden eenmaal per 18 jaar geïnspecteerd omdat eventuele schade aan deze riolen minder voorkomt en niet milieubelastend is. Met deze frequentie ontstaat er grip op de kwaliteit en worden onvolkomenheden waargenomen, zodat reparaties tijdig uit te voeren zijn. Hiermee wordt schade aan bovenliggende infrastructuur voorkomen.

Renovatie en vervanging

Bij renovatie en vervanging wordt onderscheid gemaakt tussen levensduur verlengende maatregelen (renovatie) en het volledig nieuw aanleggen van voorzieningen (vervanging). Renovatie houdt in veel gevallen in dat een leiding (of rioolput) wordt bekleed met een kunststof bekleding (relining) die beschadigde of lekke riolen herstelt.

In principe wordt gekozen voor vervanging (en vaak direct vergroting van de leiding) tenzij de omgevingsfactoren er aanleiding toe geven om over te gaan tot renovatie. De keuze voor renovatie of vervanging is namelijk niet alleen afhankelijk van de aard van de schade, maar zeker ook van de ligging van de leidingen (in rijbaan of berm), karakter van de weg (druk of rustig), diepteligging en toegankelijkheid, aantal aansluitingen, eigendomssituatie en mogelijke combinatie met andere werkzaamheden (bijvoorbeeld herinrichting of afkoppelen). Gezien de vele factoren die in de afweging tussen vervanging en renovatie een rol spelen, is het niet zo dat renovatie in alle gevallen goedkoper is dan vervanging. Uiteraard speelt het kostenaspect wel sterk mee bij de afweging.

De volgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd bij de vervanging van Riolering:

• Aanleg en vervanging	50 jaar
• Bergbezinkbassin	50 jaar
• Gemalen en pompunits - bouwkundig	50 jaar
• Gemalen en pompunits - mechanisch/elektrisch	15 jaar
• Centraal besturing (software)	10 jaar

Financiën

Voor het onderhoud en vervanging van de rioleringsvoorzieningen wordt gebruik gemaakt van een volledig kostendekkend financieel systeem. Dit betekent dat er tegenover de uitgaven ook inkomsten staan die gegenereerd worden door middel van een rioolheffing. Deze bedraagt op dit moment €210 per huishouden.

Er zijn diverse factoren die invloed hebben op de ontwikkeling van de hoogte van de rioolheffing. Daarom zijn bij de doorrekening een aantal uitgangspunten aangehouden:

- Voor alle investeringen is rekening gehouden met een gemiddelde afschrijvingstermijn van 40 jaar (riolen 50 jaar, pompen 15 jaar enz.);
- Eventuele verdere klimaatveranderingen zijn buiten beschouwing gelaten;
- De vervangingsinvesteringen zijn niet bepaald op basis van de levensduur, maar voornamelijk op basis van technische kwaliteit;
- Verwachte of mogelijke wijzigingen in rijksbeleid zijn niet meegenomen.

Onderstaand overzicht geeft de beschikbare exploitatiebudgetten en geraamde vervangingsinvesteringen weer voor de planperiode 2023-2027.

	2023	2024	2025	2026	2027
Onderhoud	€ 3.879.587	€ 3.879.587	€ 3.879.587	€ 3.879.587	€ 3.879.587
Vervanging	€ 1.540.000	€ 2.000.000	€ 2.000.000	€ 2.000.000	€ 2.000.000

Tabel 2 Budgetten Riolering

Binnen de jaarlijkse exploitatiebudgetten vallen de volgende kostengroepen:

- Beheer: Dit betreft alle kosten die niet direct betrekking hebben op het uitvoeren van onderhoud, zoals de kosten van energie, leges en andere rechten, onderzoek en inspecties, inkomensoverdrachten, hardware, software en telefonie etc.;
- Onderhoud: Dit zijn alle kosten die aan het daadwerkelijk uitvoeren van onderhoud kunnen worden toegerekend, omschrijving overige goederen en dienstverlening;
- Personeelskosten: Dit betreft de kosten van het eigen personeel van de gemeente Oosterhout. Het gaat hierbij zowel om de kosten van beleid, programmering en voorbereiding (binnendienst) als om de kosten van uitvoering van werkzaamheden buiten door eigen personeel (buitendienst);
- Kapitaallasten: Onder kapitaallasten zijn alle in de overzicht opgenomen kosten voor toegerekende rente en afschrijving opgenomen.

Het investeringsprogramma Riolering kent met uitzondering van 2023 een investeringsplafond van € 2.000.000.

Actieplan

Vanaf 2023 gelden de Omgevingswet, de klimaatstrategie en de woningbouwstrategie als basis voor de meeste activiteiten. Onderstaande acties staan gepland voor de komende planperiode:

- Opstellen Systeemoverzicht Stedelijk Water (voorheen Basis Rioleringsplan) 2022-2023;
- Aanpassen waterhuishouding Broekstraat in verband met de aansluiting op de N282, gepland in 2024;
- Ombouw persleiding Everdenberg;
- Verbeteren regenwaterverwerking provinciale weg Oosteind;
- Verbeteren wateroverlast Hoofseweg / Sirius;
- Verbeteren riolering Burg. Van Oerslaan (Bizetlaan - Warandelaan);
- Aanleg regenwaterriool Poolster inclusief pomp;
- Winkelcentrum Zuiderhout afkoppelen (ca. 0,75 ha verhard oppervlak).

Afbakening

Deze assetsheet is gericht op het beheer en onderhoud van speelvoorzieningen in de gemeente Oosterhout. De beheerdiscipline bevat sport- en speeltoestellen en diens ondergronden. Hierbij is gekeken naar de formele sport- en speeltoestellen die in beheer zijn van de gemeente.

Areaal

In totaal heeft Oosterhout 142 speel- en sportplekken. De gemeente voert beheer en onderhoud uit op deze speel- en sportplekken welke bestaan uit de volgende onderdelen:

- 502 speeltoestellen
- 82 Spel- en speelaanleiding objecten
- 138 stuks sporttoestellen
- 22 ballenvangers
- 32.867 vierkante meter ondergronden:

142

sport- en
speelplekken

502

speeltoestellen

Ondergrond	Areaal (m ²)
Asfaltvloer	7.786
Betontegelvloer	2.471
Grasveld	2.464
Gravel	66
Grindvloer	124
Kunstgrasvloer	1.189
Rubber Snippervloer	183
Rubberdoorgroeimatrovloer	346
Rubbertegelvloer	434
Straatklinkervloer	37
Veiligheidsgrasvloer	444
Zandvloer	17.323

Tabel 1 Samenstelling ondergronden Oosterhout

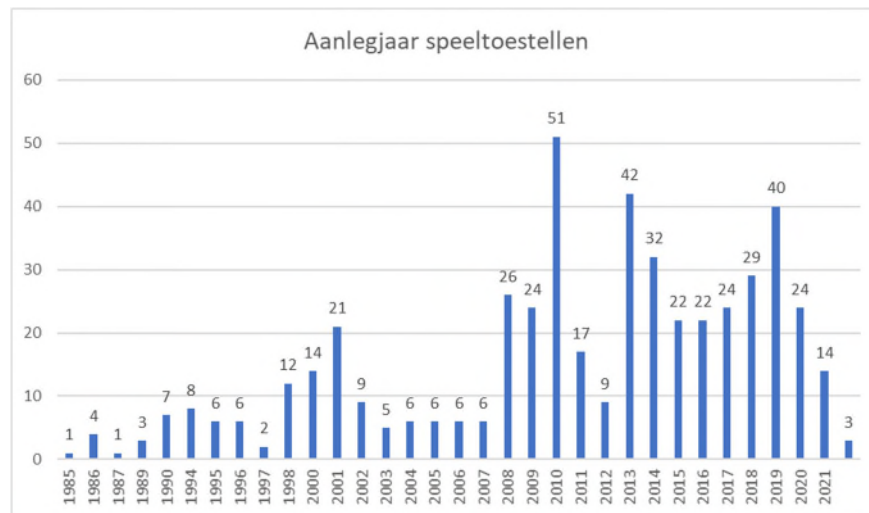
Huidige kwaliteit

De kwaliteit van het speelareaal wordt jaarlijks doormiddel van 4 inspecties bepaald. Deze inspecties worden geregistreerd in het beheersysteem GBI waarin ook een historie is opgebouwd van inspecties die in het verleden zijn uitgevoerd. Hierbij worden constatering opgeslagen, zoals eventuele kleine reparaties die direct zijn uitgevoerd of als er een toestel daadwerkelijk moet worden vervangen.

De huidige kwaliteit van het beheerareaal is goed en voldoet aan de kwaliteitsambitie van de gemeente Oosterhout. Daarnaast zijn de benodigde (kleine) reparaties en vervangingen in beeld en ingepland.

Onderstaande grafiek laat de verdeling zien van de speel- en sporttoestellen per aanlegjaar. Het merendeel van het areaal is na 2010 aangelegd. Van alle toestellen is een theoretisch vervangingsjaar geregistreerd in het beheersysteem. Aan de hand van inspecties wordt bepaald wanneer een toestel daadwerkelijk wordt vervangen.

Beheerkaders

Kinderen zijn voor buitenspelen voornamelijk aangewezen op de directe woonomgeving, waar zij hun spel niet beperken tot de officieel aangeduide speelplekken. Kinderen spelen overal. Spelen kent geen begin en geen einde en is als zodanig ook niet plaats gebonden. Een kind kan spelen terwijl hij/zij op weg is naar school, naar de sportclub, de bibliotheek, de winkel of op weg naar een vriendje of vriendinnetje.

(Buiten)spelen is goed voor de ontwikkeling van kinderen en jongeren. Maar een voldoende en aantrekkelijke speelruimte draagt ook bij aan de positieve beleving en leefbaarheid van een wijk en de sociale integratie van haar bewoners. Hiermee krijgen sport- en speelplekken ook een belangrijke ontmoetingsfunctie. Hoe beter deze ontmoetingsfunctie wordt gefaciliteerd en gestimuleerd, hoe beter de sport- en speelplekken worden gebruikt. Het beheer en onderhoud aan deze ontmoetingsplekken draagt hier aan bij.

Het huidige beheer is gebaseerd op instandhouding van de bestaande situatie c.q. speelwaarde. Daarnaast komt de kwaliteit van de speel- en sportruimte tot uiting door de aanwezigheid van:

- Aantrekkelijk en toegankelijk openbaar **groen**;
- Speelse en bespeelbare **verharding**;
- Veilig en bespeelbaar **water**;
- Objecten of elementen die **aanleiding** geven tot spelen;
- Veilige **routes** naar speel- en sportplekken.

Daarnaast draagt de asset Spelen ook bij aan de volgende beleidsdoelen:

- **Bruisende binnenstad:**
Speelvoorzieningen dragen bij aan de aantrekkelijkheid van de leefomgeving. Speelvoorzieningen in de binnenstad zorgen voor aantrekkelijke ontmoetingsplekken. Door een kindvriendelijke inrichting en onderhoud van de openbare ruimte wordt er ook aandacht besteed aan informele speelruimtes voor kinderen, wat van belang is voor participatie in de samenleving.
- **Klimaatadaptatie, duurzaamheid en circulariteit:**
Speel- en sportvoorzieningen worden duurzaam en effectief onderhouden, waarbij wordt gekozen voor hoogwaardige materialen met een langere levensduur.
- **Sociale wijkgerichte leefomgeving:**
Door goed beheer en onderhoud worden kinderen uitgenodigd het hele jaar rond gebruik te maken van speel- en sportvoorzieningen. Gemeente Oosterhout streeft naar goed onderhoud met zichtbare betrokkenheid van gebruikers, en wil hiermee inwoners direct betrekken bij de ontwikkeling maar ook bij het schoonhouden van speel- en sportplekken. Initiatieven vanuit bewoners worden door de gemeente zoveel mogelijk gefaciliteerd. Bij de (her)inrichting wordt waar mogelijk samengewerkt met bewoners en ketenpartners. Door adequaat te reageren op meldingen van inwoners kunnen problemen snel worden opgelost.
- **Woningbouwstrategie:**
De aanwezigheid van sport- en speelvoorzieningen in wijken zorgt voor een aantrekkelijke en toekomstbestendige leefomgeving voor jonge gezinnen. Gemeente Oosterhout wil een familiestad zijn, waarbij speelvoorzieningen van groot belang zijn. De woonomgeving sluit aan bij diverse doelgroepen door de aanwezigheid van speelvoorzieningen voor verschillende leeftijdsgroepen. Speelvoorzieningen zorgen voor een sociale en gezonde leefomgeving voor haar inwoners.

De volgende beheeruitgangspunten zijn van toepassing:

- Het huidige beheer is gebaseerd op instandhouding van de bestaande situatie c.q. speelwaarde;
- Speel- en sportvoorzieningen voldoen aan de wettelijke kaders en regelgeving;
- Toestellen en speel- en sportplekken worden goed onderhouden en regelmatig geïnspecteerd om te zorgen dat aan het wettelijk veiligheidsniveau wordt voldaan;
- Voor elke plek en elk toestel wordt een registratie bijgehouden van het onderhoud en inspecties;
- Er wordt gestreefd naar zichtbare betrokkenheid en participatie bij de inrichting van sport- en speelplekken. Bij de (her)inrichting worden altijd de bewoners en kinderen uit de directe omgeving betrokken. Initiatieven dienen van gebruikers te komen;
- Door zorgvuldig beheer en duurzaam materiaalgebruik kunnen de jaarlijkse onderhoudskosten nagenoeg gelijk blijven.

Strategie

Regulier onderhoud (dagelijks)

Het reguliere onderhoud, ook wel dagelijks klein onderhoud, betreft alle maatregelen gericht op de instandhouding van de speel- en sportvoorzieningen conform de vastgestelde (beeld)kwaliteitsambitie. Hieronder vallen ook kleine (niet specialistische) reparaties.

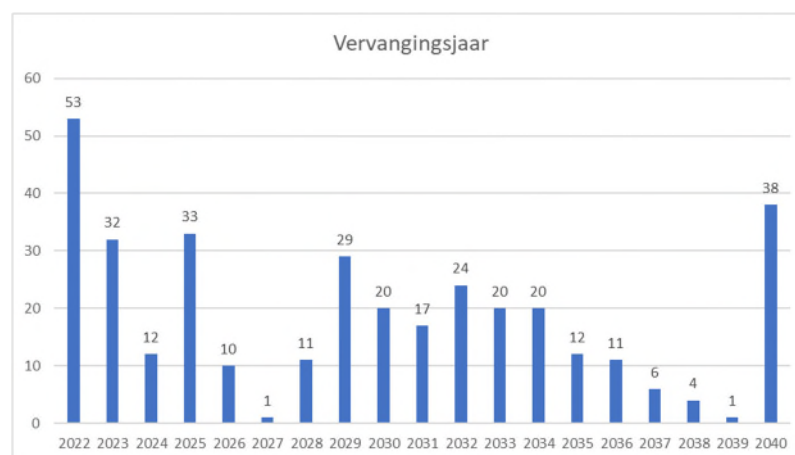
Technisch onderhoud op basis van inspecties

Het technisch onderhoud betreft de maatregelen die worden uitgevoerd naar aanleiding van inspecties om zo de functionaliteit en de kwaliteitsambitie van de speel- en sportvoorzieningen te garanderen.

Vervanging

Indien een object door middel van beheer en onderhoud niet meer in stand kan worden gehouden dan wordt het vervangen.

Het vervangingsjaar is per toestel geregistreerd in het beheersysteem (GBI). Dit wordt vastgelegd aan de hand van de theoretische levensduur en de resultaten vanuit de meest recente inspectie.

Financiën

Het vervangingsbudget voor het vervangen van sport- en speelvoorzieningen is € 155.000 per jaar. Voor het beheer en onderhoud aan de sport- en speelvoorzieningen inclusief areaaluitbreiding is jaarlijks een budget van € 192.000 beschikbaar. Deze beschikbare budgetten zijn exclusief VAT-kosten.

	2023	2024	2025	2026	2027
Onderhoud	€ 192.000	€ 192.000	€ 192.000	€ 192.000	€ 192.000
Vervanging	€ 155.000	€ 155.000	€ 155.000	€ 155.000	€ 155.000

Tabel 2 Beschikbare budgetten Spelen

Actieplan

Onderstaande acties staan gepland voor de komende planperiode:

- Bij de vervolgstap richting het Omgevingsprogramma Fysieke Leefomgeving dient de verdere koppeling te worden gelegd tussen het fysieke en sociale domein waarbij extra aandacht wordt besteed aan het beleavings- en inrichtingsaspect.

Afbakening

De gemeente onderhoudt het straatmeubilair in de openbare ruimte. Tot nu is het straatmeubilair in gemeente Oosterhout niet behandeld als aparte asset, maar ondergebracht bij andere domeinen. Binnen de scope straatmeubilair vallen nu de afvalbakken en banken binnen de gemeente Oosterhout.

Areaal

Het straatmeubilair dat in bezit is van gemeente Oosterhout is niet geheel inzichtelijk, en bestaat uit grofweg;

- 471 afvalbakken;
- 150-200 banken*.

**Het areaal banken in Oosterhout is niet volledig in beeld en geregistreerd. Er is een inschatting gemaakt van zo'n 150-200 stuks banken.*

Huidige kwaliteit

In de gemeente Oosterhout wordt beheerd met een eenduidig onderhoudsregime, namelijk onderhoudsniveau B (basis), waarbij onderhoud van het straatmeubilair gericht is op het functioneel houden van het areaal. De huidige kwaliteit van het areaal is voldoende, er zijn geen beheerachterstanden bekend.

Beheerkaders

De asset Straatmeubilair in Oosterhout draagt bij aan de leefbaar- en bruikbaarheid van de openbare ruimte. De zitbanken bieden de mogelijkheid aan om comfortabel te verblijven in bijvoorbeeld winkelgebieden, de afvalbakken dragen bij aan de netheid van een speelplaats en de bebording draagt bij aan de bereikbaarheid van Oosterhout.

Daarnaast draagt de asset Straatmeubilair ook bij aan de volgende beleidsdoelen:

- **Bruisende binnenstad:**
Straatmeubilair kan bijdragen aan een aantrekkelijk recreatie-, verblijfs- en woongebied door plekken te creëren voor ontmoetingen en rustmomenten. Het verblijfsklimaat van de binnenstad wordt hiermee versterkt en aantrekkelijker om een langere tijd te spenderen. De keuze voor hoogwaardige materialen heeft daarnaast een esthetische waarde.
- **Klimaatadaptatie, duurzaamheid en circulariteit:**
Door met het onderhoud te richten op verlengen van de levensduur kan er bespaard worden op materialen en energie. Bij nieuw straatmeubilair wordt daarnaast gekozen voor duurzame en herbruikbare materialen.
- **Sociale wijkgerichte leefomgeving:**
Straatmeubilair in wijken kunnen bijdragen aan een leefbare en sociale omgeving. Straatmeubilair stimuleert ontmoetingen en hiermee de sociale cohesie in wijken. Er is een specifieke aandacht voor het verbeteren van de (verkeer)voorzieningen voor gehandicapten. De gemeente reageert adequaat op meldingen van inwoners.

- **Woningbouwstrategie:**

Door het straatmeubilair af te stemmen op de wensen van de inwoners sluit deze beter aan op deze doelgroepen. Het straatmeubilair wordt qua locatie en uitstraling ingepast in de omgeving en draagt bij aan een fijne leefomgeving in de wijken. In dorpen is er aandacht voor het dorpskarakter door het meubilair hierop aan te passen. Bij nieuwbouwwijken wordt gekeken naar de wensen van toekomstige inwoners.

De volgende beheeruitgangspunten zijn van toepassing:

- Binnen de gemeente Oosterhout geldt een eenduidig onderhoudsregime, namelijk onderhoudsniveau B (basis);
- Vanuit de visie van Oosterhout Familiestad streeft de gemeente ernaar dat gemeente en inwoners gezamenlijk zorgen voor een schone, hele en veilige woonomgeving;
- Het beheer en onderhoud van het straatmeubilair is gericht op het functioneel houden van het areaal. Beheerachterstand en daarmee kapitaalvernietiging en onveilige situaties wordt zoveel mogelijk voorkomen;
- Er wordt voldaan aan de wettelijke zorgplicht.

Strategie

Voor het in stand houden van het straatmeubilair wordt een preventieve en planmatige aanpak toegepast. De motivatie hiervoor is dat deze onderhoudsstrategie het meest economisch moment van onderhoud is, namelijk niet te vroeg en niet te laat en in de juiste mate. Er vindt ook onderhoud plaats nadat sprake is van falen, bijvoorbeeld: aanrij schade, scheefstand van de drager of planken van een bank of tafel die doorgerot zijn. Er wordt hierbij gehandeld op basis van meldingen van bewoners en gebruikers of waarnemingen van de eigendienst.

Binnen het straatmeubilair onderscheiden we verschillende soorten onderhoud en vervangingsmaatregelen, te weten: dagelijks onderhoud, groot onderhoud en vervanging.

Dagelijks en groot onderhoud:

Het dagelijks onderhoud aan het straatmeubilair wordt uitgevoerd door de eigen dienst van de gemeente Oosterhout. Dit dagelijks onderhoud bestaat voornamelijk uit het herstellen van kleine schades aan bijvoorbeeld banken of afvalbakken om de levensduur van het object te verlengen. Daarnaast behoort het uitvoeren van schoonmaakmaatregelen ook tot de scope van het dagelijks onderhoud. Het groot onderhoud zijn de werkzaamheden die het object (technisch) in stand houden. Dit zijn bijvoorbeeld de grotere (specialistische) reparatie werkzaamheden.

Vervanging

Indien een object niet door groot onderhoud in stand kan worden gehouden dan wordt het object vervangen. Factoren als bijvoorbeeld gebruiksdruk, verkeerd gebruik van de objecten, vandalisme en weersfactoren kunnen de theoretische levensduur van de objecten beïnvloeden. Wanneer een object aan vervanging toe is komt voort uit schouwopnames, waarnemingen van de eigendienst of meldingen van inwoners en gebruikers van de openbare ruimte.

Financiën

Voorheen vielen de kosten voor het beheer en onderhoud aan het straatmeubilair onder de asset Wegen. Hierdoor is er voorheen geen concreet budget specifiek voor de asset straatmeubilair beschikbaar gesteld. In onderstaand tabel is een overzicht gegeven van de berekende onderhoudsbudgetten voor de asset straatmeubilair voor de planperiode t/m 2027. De genoemde bedragen voor onderhoud zijn voor zowel het klein (dagelijks) onderhoud als het groot (planmatig) onderhoud. Dit zijn alle kosten die aan het daadwerkelijk uitvoeren van onderhoud kunnen worden toegerekend. Personeelskosten, kapitaallasten en kosten voor het beheer die niet direct betrekking hebben op het uitvoeren van onderhoud zijn hierin niet meegenomen.

	2023	2024	2025	2026	2027
Onderhoud	€ 84.261	€ 84.261	€ 84.261	€ 84.261	€ 84.261
Vervanging	€ 25.818	€ 25.818	€ 25.818	€ 25.818	€ 25.818

Tabel 1 Berekende budgetten Straatmeubilair

De berekende vervangingsbehoefte voor straatmeubilair bedraagt gemiddeld **€25.818** per jaar en voor het dagelijks onderhoud is dit gemiddeld **€ 84.261** per jaar. Dit is een cyclische berekening op basis van de technische levensduren van de objecten. De daadwerkelijke vervangingsbehoefte wordt aan de hand van een (kwaliteit)schouw, ontvangen meldingen en/of inspecties inzichtelijk gemaakt. Bij de berekening van het onderhouds- en vervangingsbudget is uitgegaan van 200 banken en 471 afvalbakken, beheerd op kwaliteitsniveau B (basis).

Actieplan

Op dit moment wordt er al systematisch beheer uitgevoerd aan de wegen, groen en riolering. Het beheer van het straatmeubilair wordt nog niet systematisch uitgevoerd door het ontbreken van een beheerprogramma.

- Het straatmeubilair van gemeente Oosterhout is tot op heden slecht inzichtelijk. De aantallen zijn nog grotendeels onbekend. Het is zaak om een inventarisatie van het areaal straatmeubilair uit te voeren en dit op te nemen in het beheersysteem. Tevens dienen verantwoordelijkheden en risico's in beeld gebracht te worden;
- Gezien de grote hoeveelheid straatmeubilair binnen de gemeente is het noodzakelijk over te gaan naar systematisch beheer. Systematisch beheer is noodzakelijk uit het oogpunt van aansprakelijkheid. Tevens draagt het bij aan kostenbeheersing en leidt het tot een efficiënte budgetplanning. Door systematisch beheer wordt ook blijvend de functionaliteit van verkeerstekens en straatmeubilair bewaakt. Dit is van groot belang bij reconstructies. Tot slot biedt systematisch beheer de mogelijkheid tot het stellen van prioriteiten in uitvoering van onderhoudswerkzaamheden. Weliswaar moet uit het oogpunt van aansprakelijkheid altijd aan de minimale vereisten worden voldaan. Het is echter wel mogelijk afhankelijk locatie te accepteren dat niet overal het hoogste niveau van onderhoud wordt gehaald. Hiervoor dienen het areaal en de verantwoordelijkheden eerst inzichtelijk gemaakt te worden.

Afbakening

Onder de asset water valt zowel oppervlaktewater als grondwater. Riolering is hierin niet meegenomen. Binnen het oppervlaktewatersysteem vallen verschillende gemeentelijke assets, zoals watergangen, vijvers, taluds, beschoeiingen, duikers, aanvoerleidingen kanaalwater, stuwen en hydraulische schuiven. Het belangrijkste oppervlaktewater in Oosterhout is het Wilhelminakanaal, wat primair een waterweg is die in beheer is bij Rijkswaterstaat. Een deel van het overig oppervlaktewater valt niet binnen de scope van deze asset. Dit omdat een deel van het overige oppervlakte water wordt beheert door het Waterschap. Duikers binnen de afvoerende watergangen van het Waterschap zijn enkel constructief in beheer van de gemeente. Het Waterschap is verantwoordelijk voor de doorstroming en afvoercapaciteit van deze voorzieningen.

In grote lijn kan gesteld worden dat alle water afvoerende sloten in beheer en onderhoud zijn bij het Waterschap. De overige watergangen (o.a. bermsloten) zijn in beheer en onderhoud bij de aanliggende perceeleigenaren. Binnen stedelijk gebied is meestal de gemeente verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van het oppervlaktewater om zo niet elke afzonderlijke bewoner een deel van het onderhoud te laten uitvoeren.

Rondom het Wilhelminakanaal zijn tussen de haven en De Amer in het kader van de hoogwaterveiligheid beschermingszones aangewezen voor de aanwezige dijken. Het Waterschap is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van deze waterkeringen. Langs het Markkanaal en Wilhelminakanaal zijn beschermingszones aangewezen voor de secundaire waterkeringen. De verantwoordelijkheid voor deze keringen ligt vooralsnog bij Rijkswaterstaat.

Naast oppervlaktewater zijn er ook grondwatervoorzieningen in beheer. De gemeente Oosterhout beschikt over een grondwatermeetnet bestaande uit 87 peilbuizen met divers die de grondwaterstand registreren. Daarnaast zijn er infiltratievoorzieningen die het grondwater aanvullen in de 'droge' zuidelijke gebieden. Drainageleidingen en -pompen voeren overtollig grondwater af in de 'nattere' noordelijk gelegen buurten. De hoeveelheid en lengte drainageleidingen is niet bekend omdat er slecht vastgelegd is waar deze zich bevinden.

Areaal

Oppervlaktewatervoorzieningen

Het areaal oppervlaktewatervoorzieningen is in de onderstaande tabel verder weergegeven:

Samenstelling watersysteem	Areaal	Eenheid
Oppervlakte watergangen in beheer gemeente Oosterhout	77,5	Hectare
Totale lengte watergangen	29,8	Kilometer
Vijvers, poelen, wadi's	63 / 7,3	Stuks / Hectare
Gemalen oppervlaktewater	6	Stuks
Hydraulische schuiven	4	Stuks

Tabel 1 Samenstelling oppervlaktewatervoorzieningen

Grondwatervoorzieningen

De gemeente Oosterhout beschikt over een grondwatermeetnet bestaande uit 87 peilbuizen die zijn voorzien van een zogenaamde 'diver'. Deze registreert dagelijks geautomatiseerd de grondwaterstand. In het buitengebied zijn alleen enkele peilbuizen aanwezig die voornamelijk een soort signaalfunctie hebben. Naast de peilbuizen bestaat het areaal grondwatervoorzieningen uit 3 drainagepompen en een onbekend areaal aan drainageleidingen.

Samenstelling grondwatervoorzieningen	Areaal	Eenheid
Peilbuizen	87	Stuks
Drainageleidingen	Onbekend	Onbekend
Drainagepompen	3	Stuks

Tabel 2 Samenstelling grondwatervoorzieningen

Huidige kwaliteit

Oppervlaktewater

Door de toenemende klimaatverandering kunnen problemen ontstaan van te weinig wateraanvoer waardoor de oppervlaktewateren droog (kunnen) vallen. In Oosterhout speelt dat op dit moment met name in Lukwelpark en stadspark. Met lage rivierstanden heeft het Waterschap problemen met aanvoer naar de noordelijke watergangen.

Grondwatervoorzieningen

Door een jaarlijkse uitleesronde van de divers komen grondwatergegevens beschikbaar. Deze gegevens worden verzameld om invulling te kunnen geven aan de gemeentelijke grondwaterzorgplicht.

Er is slechts beperkt inzicht in de aanwezigheid en de kwaliteit van de grondwatervoorzieningen waarbij niet alle assets in beeld zijn. Buiten de peilbuizen is er weinig bekend over het functioneren van gemeentelijke drainagevoorzieningen en de onderhoudstoestand hiervan.

Bij de gemeente Oosterhout zijn vanuit de klachtenregistratie en metingen geen structurele grondwaterknelpunten bekend. Lokaal, met name ter plaatse van Dorst, worden slecht doorlatende lagen aangetroffen die voor schijngrondwaterspiegels kunnen zorgen. In het lager gelegen noorden van de gemeente Oosterhout is meer kans op hogere grondwaterstanden, waarbij op sommige locaties ook meldingen met betrekking tot grondwater bekend zijn.

Beheerkaders

Gemeente Oosterhout beschouwt oppervlaktewater als belangrijke pijler om de klimaatsverandering te kunnen ondergaan. Het waarborgen van een goede afwatering en doorstroming en het handhaven van een minimum waterkwaliteit is van groot belang. Daarnaast is water een drager van de kwaliteit van de openbare ruimte omdat water bijdraagt aan de identiteit en sfeer van parken, straten en wijken. Samen met de waterpartners wordt gewerkt

aan schoon en veilig oppervlaktewater met genoeg bergend vermogen voor de toenemende regenval.

De gemeente is formeel verantwoordelijk voor de uitvoering van het grondwaterbeheer in het stedelijk gebied. Het Waterschap speelt daarbij ook een rol omdat die in noordelijk deel peilbesluiten hebben voor de oppervlaktewateren waarmee de grondwaterstand gereguleerd en beïnvloed wordt. Uit hoofde van de zorgplicht dient de gemeente, binnen de grenzen van doelmatigheid, maatregelen te treffen om structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand te beperken of te voorkomen. Hierbij richt de zorgplicht zich voornamelijk op maatregelen van waterhuishoudkundige aard in de openbare ruimte. Bijvoorbeeld bij het aanleggen van (ontwaterings)voorzieningen valt ook het beheer van deze voorzieningen daaronder.

Ook de regisseursrol van de gemeente valt onder het zorgplicht. Het functioneren van het waterloket valt ook hieronder. Het waterloket, gekoppeld aan het zaaksysteem, is de plaats waar burgers meldingen en klachten over grondwater doorgeven. Het waterloket is vervolgens de aanjager voor het zoeken naar oplossingen van grondwaterproblemen, maar is niet per definitie de plaats waar de oplossingen worden geformuleerd. Hiertoe kunnen ook andere partijen worden ingeschakeld. Het waterloket draagt wel zorg voor de communicatie daarvan naar de inwoners toe.

Daarnaast draagt de asset Water ook bij aan de volgende beleidsdoelen:

- **Bruisende binnenstad:**
In de toekomst wordt het essentieel om een goed ingericht oppervlaktewatersysteem te hebben in de binnenstad. Door op gebieden in de openbare ruimte vrij te maken is er plaats voor nieuwe watergangen. Op termijn ontstaat daardoor een nieuw en groter watersysteem in Oosterhout. De aanwezigheid van oppervlaktewater zorgt voor verkoeling in een stedelijk gebied. Daarnaast heeft water een esthetische waarde en draagt zodoende bij aan de beleving van de binnenstad.
- **Klimaatadaptatie, duurzaamheid en circulariteit:**
In oppervlaktewaters met begroeiing wordt water op een natuurlijke manier gereinigd doordat verontreiniging bezinkt en planten verontreinigingen afbreken en opnemen. Door de waterkwaliteit op goed niveau te beheren wordt bijgedragen aan een duurzaam en gezond waterleven en plantengroei.
- **Sociale wijkgerichte leefomgeving:**
Communicatie met bedrijven en/of bewoners staat in een hoog vaandel, waar mogelijk zal burgerparticipatie plaatsvinden. Burgers en belangengroeperingen worden actief benaderd om de bewustwording van wateraspecten te vergroten. Hierdoor kunnen ook deze groepen een steentje bijdragen aan de toekomstige opgaven. De gemeente stimuleert en motiveert inwoners zoveel mogelijk om een steentje bij te dragen aan de buffering en infiltratie van regenwater door op eigen terrein voorzieningen te treffen voor de opslag en infiltratie van hemelwater. Er wordt geluisterd naar wensen van inwoners en er wordt adequaat gereageerd op meldingen.
- **Woningbouwstrategie:**
Water draagt bij aan de ontwikkeling van een aantrekkelijke en toekomstbestendige leefomgeving voor diverse doelgroepen. Door de aanwezigheid van oppervlaktewater kan hemelwater worden opgevangen en wordt eventuele wateroverlast voorkomen. Water draagt daarnaast bij aan de ruimtelijke kwaliteit. Zichtbaar oppervlaktewater heeft ook een positief effect op de waterbeleving van burgers.

De volgende beheeruitgangspunten zijn van toepassing:

- Het oppervlaktewater dient te voldoen aan de doelstellingen van de Europese Kader Richtlijn Water (KRW);
- Er wordt gestreefd naar een grondwatersituatie waarbij de grondwaterstanden op natuurlijke wijze kunnen fluctueren en waarbij geen overlast wordt ervaren als gevolg van structureel te hoge of te lage grondwaterstanden;
- Het water dient te voldoen aan de functie die aan de waterloop of waterpartij is gegeven;
- Oppervlakte water heeft als ambitieniveau 'beheer'. Risico's worden beperkt, overlast zoveel mogelijk voorkomen en veiligheid gewaarborgd;
- Grondwater heeft als ambitieniveau 'minimaal' gezien het geringe aantal meldingen betreffende grondwateroverlast.

Strategie

Er wordt gekeken of oppervlaktewater kan worden aangelegd om water te kunnen aanvoeren bij droogte, maar ook water te kunnen afvoeren in tijden van langdurige of extreme neerslag. Daarbij wordt samengewerkt met het Waterschap om het huidige watersysteem te verbeteren, uit te breiden of robuuster te maken.

Voor grondwater wordt gekeken of Oosterhout als gemeente gaan aansluiten bij het convenant van de Provincie waardoor de grondwatervoorraden verbeterd worden. Dit water in natte perioden langer vast te houden om te benutten in droge periode en ter bescherming van de drinkwatervoorraden.

Beheer en onderhoud

Oppervlaktewater

Het ambitieniveau bij het oppervlaktewater betreft 'beheer'. Hierbij zijn de beheerstrategieën gericht op het inventariseren van meer en betere beheergegevens om de bestaande systemen beter te kunnen benutten, maar ook om onderhoud op een structurele planmatige wijze vorm te geven en niet zoals nu op ad hoc basis. De risico's worden beperkt en overlast wordt zoveel als mogelijk voorkomen. De veiligheid wordt gewaarborgd.

Grondwater

Voor het beheer en onderhoud van het grondwater geldt het ambitieniveau 'minimaal' gezien het geringe aantal meldingen betreffende grondwateroverlast. Het voldoen aan de wettelijke zorgplicht wordt daarom voor nu gezien als een passende ambitie.

Het onderhoud aan de voorzieningen ten behoeve van grondwater wordt zoveel mogelijk gecombineerd met het reguliere onderhoud voor de rioleringsvoorzieningen. De onderhoudsfrequentie van de infiltratievoorzieningen bedraagt daarmee een maal per 12 jaar. Drainageleidingen worden niet onderhouden en/of doorgespoeld, omdat onbekend is waar en hoeveel leidingen aanwezig zijn. Mochten zich problemen voordoen met de grondwaterstand dan wordt op ad-hoc basis onderzoek gedaan naar de werking van de eventueel aanwezige drainageleidingen.

Financiën

De ambitie voor het onderhoud en beheer van de waterhuishouding van oppervlaktewater en grondwater in gemeente Oosterhout is 'minimaal' en 'beheer'. Dat wil zeggen dat de gemeente onderhoud uitvoert waarin de wettelijke verplichtingen grotendeels leidend zijn en de veiligheid wordt gewaarborgd. Het onderhoud en beheer van de waterhuishouding in Oosterhout is financieel vertaald naar een jaarlijks budget van **€222.000**. Dit bedrag is exclusief VAT-kosten, waardoor het bedrag mogelijk hoger kan zijn.

Actieplan

Onderstaande acties staan gepland voor de komende planperiode:

- De komende planperiode zal het beheer van gegevens naar een hoger plan getild worden. Er zal gedetailleerder inzicht worden verkregen in de omvang van het gemeentelijk areaal. Er wordt hierbij samenwerking gezocht met het waterschap. Dit is ook nodig om adequate maatregelen te kunnen treffen met betrekking tot droogte en wateroverlast;
- Er dient te worden bepaald wat de huidige staat van onderhoud is van het areaal. Hierna kan worden nagedacht over de opzet van een planmatig onderhoudsprogramma en mogelijke maatregelen;
- Na inventarisatie van het watersysteem en het in kaart brengen van alle assets met onderhoudsmaatregelen zal het onderhoudsbudget verhoogd moeten worden doordat nu een deel van de assets niet in beeld is en dus ook niet wordt onderhouden.

De informatie die in dit rapport is opgenomen is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n) en kan persoonlijke of vertrouwelijke informatie bevatten. Gebruik van deze informatie, door anderen dan de geadresseerde(n) en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van deze informatie kennis te nemen, is niet toegestaan. De informatie is uitsluitend bestemd om te worden gebruikt door de geadresseerde, voor het doel waarvoor dit rapport is vervaardigd. Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden is niet toegestaan, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group en wordt u verzocht de gegevens te verwijderen en direct melding te maken bij security@anteagroup.nl. Derden, zij die niet geadresseerd zijn, kunnen geen rechten aan dit rapport ontleen, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group.

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1500 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensing en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al 70 jaar.

Contactgegevens

Beneluxweg 125
4904 SJ OOSTERHOUT
Postbus 40
4900 AA OOSTERHOUT

E. tim.bulk@anteagroup.nl

www.anteagroup.nl

Copyright © 2021

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.